

NAŠA PASTORALA



- 3 Peter Kvaternik: *Slovenski pastoralni dan*
- 5 Peter Kvaternik: *Posinodalni dan ali refleksija o uresničevanju sklepov slovenske sinode*
- 7 Brigita Perše: *(Ne)uresničeni sinodalni sklepi*
- 10 Gregor Kunej: *Pastoralno leto mladih 2008/09*
- 13 Mojca Bertoncel: *Škofijski urad za laike in njegovo poslanstvo*
- 14 Stanislav Zidar: *Kaj pa dekanijski pastoralni sveti?*
- 16 Tadej Stegu: *Bog sam si je dal podobo*
- 18 Kancijan Čižman: *Skupno življenje duhovnikov – model prihodnosti*
- 20 Milan Kobal: *Prenos sv. maše po radiu*
- 22 Romana Bider: *Otrok s posebnimi potrebami*
- 23 Štefka Zaviršek: *Šola za starše*
- 25 Vesna Jug: *Mladi želijo/želimo rasti!*
- 26 Katarina Zmrzlikar: *Iskre prostovoljcev za plamen Svetega Duha*
- 27 Brigita Perše: *Deseta plenarna seja ŠPS*
- 28 Mojca Bertoncel: *Prvi seminar za tajnike ŽPS*
- 29 Erika Zabret in Marija Maučec-Suša: *Tretja seja Urada za družino*
- 30 Tadej Stegu: *Duhovnikovo izobraževanje*
- 32 Sabina Martinčič: *Pridi tak, kot si*
- 33 Špela Božnar: *Poleti gremo na Kaprije!*
- 34 Marija Maučec-Suša: *Živeti v občestvu*

NAŠA PASTORALA je škofijska priloga *Sporočil slovenskih škofij*.
Izdaja Pastoralna služba pri Nadškofijskem ordinariatu v Ljubljani,
Ciril-Metodov trg 4, 1000 Ljubljana. Lektorirala Barbara Baloh.
Prelom Robert Rozman. Odgovarja dr. Peter Kvaternik.

✍ Peter Kvaternik

Slovenski pastoralni dan

V Cerkvi na Slovenskem bomo v soboto, **10. maja 2008**, na celjskem mestnem stadionu prvikrat obhajali *Slovenski pastoralni dan* (SPD). To bo velik in veličasten dogodek, saj se bomo slovenski kristjani prvič zopet množično zbrali na skupnem verskem praznovanju, potem ko je papež Janez Pavel II. leta 1999 v Mariboru škofa Antona Martina Slomška razglasil za blaženega. Udeležba bo pokazala, ali se znamo zbrati in skupaj praznovati tudi brez nekega takega vzroka, kot je papežev obisk. Biti skupaj kot kristjani in skupno slaviti Boga kot Kristusova Cerkev, ki ima tudi danes kaj povedati slovenskemu narodu, kakor je to znala v preteklosti – to je pomemben preizkus pristnosti naših temeljev verovanja.

SPD je v bistvu **drugi del** tistega, kar se bo dogajalo dva tedna prej, prav tako v Celju, vendar pri Sv. Jožefu, kjer bo *posinodalni dan* (PSD). Če je posinodalni dan omejen na določeno število predstavnikov škofij in je predvsem študijske narave, je SPD v prvi vrsti srečanje vernikov, ki verujejo Jezusovi besedi, da je med njimi, če sta le dva ali trije zbrani v Njegovem imenu, kaj šele taka množica, kot se pričakuje.

V letošnjem pastoralnem letu, posvečenemu družini, bo v ospredju prazno-

vanja poudarek na temeljni celici družbe in njenih vrednotah, posebno na vrednoti življenja, zato ima SPD geslo *Za življenje – za družino*. Praznovanje tega dneva se nahaja v neposredni bližini mednarodnega dneva družine. Kmalu za tem bo srečanje družin, ki ga prireja združenje *Iskreni.net*, kar se samo dopolnjuje v celoto. Hkrati je praznovanje vpeto v začetek leta mladih, ki se bo začelo jeseni.

Slika sv. družine, ki jo bo na SPD prejela po ena družina iz vsake župnije, naj bi kot sv. družina potovala iz ene družine v drugo ter tako med seboj povezovala različne družine in različne starostne skupine.



Jumbo plakat z vabilom na SPD.

Plakat z vabilom na SPD sestoji iz štirih slik, ki prikazujejo istega otroka pri igri v različnih položajih. Dodan je napis: *Za življenje - za družino*. Takoj nam zastavi vprašanje: *Kje so starši? Kje so bratje*

in sestre? Očitno jih nima ob sebi. Ali ni to podoba sodobnih otrok? Plakat jasno pokaže, da se Cerkev v Sloveniji zaveda problematike sodobnih otrok, ki danes tvorijo družino in jo bodo nekoč oblikovali po sedanjih vzorcih. Cerkev se ne ozira nostalgичno v preteklost s prikazovanjem srečne kopice otrok sredi srečnih staršev, ampak se sprašuje, kaj bo z današnjimi otroki v prihodnosti. Na sredini plakata je logotip prireditve.



Logotip prireditve je izpeljan iz logotipa Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem (1997–2002), saj od njega povzema globa kot simbol Svetega Duha in dodaja silhueto hišice, ki predstavlja družino. Dodan je še napis: *Za življenje – za družino. Slovenski pastoralni dan.*

Logotip pomenljivo pokaže, kako je vse prizadevanje na plenarnem zboru in po njem končno namenjeno današnji slovenski družini, ki naj pod vodstvom Svetega Duha išče odgovore na vprašanja našega časa. Golob je v gibanju, kar nakazuje na spreminjajoče se sodobne razmere, hkrati pa tudi potrebo, da Cerkev tem spremembah sledi pod vodstvom Svetega Duha, posebej kar zadeva vprašanja, s katerimi se srečuje sodobna družina.

SPD bo potekal 10. maja 2008 v Celju na mestnem stadionu Arena od 9.30 dalje. Potek prireditve:

- od 9.30:** *zbiranje* na stadionu,
- udeleženci bodo usmerjeni na različne sektorje (14.000 sedežev),
 - med zbiranjem igra ansambel ritmično-duhovno glasbo.

- 10.30:** program *Za življenje – za družino*, ki ga bosta predvidoma prenašala TV Slovenija in Radio Ognjišče,
- pozdrav celjskega ordinarija msgr. dr. Antona Stresa,
 - na sredini stadiona poteka koreografija, ki jo izvajajo “škofijci” iz Ljubljane
 - na odru se vrstijo razni gosti – pričevalci (vsi v povezavi z družino),
 - med pogovori z gosti potekajo glasbeni vložki,
 - zastopnik SPS poda smernice posinodalnega dneva; prebrana bo poslаницa o družini.

- 12.15:** **sv. maša**, somaševanje bo vodil kardinal Alfonso López Trujillo, predsednik Papeškega sveta za družino; somaševali bodo vsi slovenski škofje in škofje iz sosednjih škofij,
- darove med sv. mašo bodo prinašali predstavniki slovenskih škofij,
 - pri sv. maši bodo peli združeni cerkveni pevski zbori z orkestrsko spremljavo,
 - po sv. maši bo ena družina iz vsake slovenske župnije na tribuni prejela sliko sv. družine.

Okrog 14.00 zaključek programa,

- brzojavka sv. očetu,
- glasba iz vseh slovenskih pokrajin.

15.00 odhod domov.

Župnike in druge odgovorne po župnijah in dekanijah vabimo, naj naredijo vse, kar je v njihovi moči, da bi bila udeležba na SPD v Celju kar največja in praznovanje nepozabno. Prav tako pričakujemo, da za isti cilj zastavijo vse svoje moči duhovna gibanja, združenja in organizacije. Vsak naj to stori na način, ki je njihovi organiziranosti najbolj primeren.

Podrobnejše informacije o posinodalnem dnevu in o slovenskem pastoralnem dnevu najdete na spletni strani: <http://spd.rkc.si/>. ■

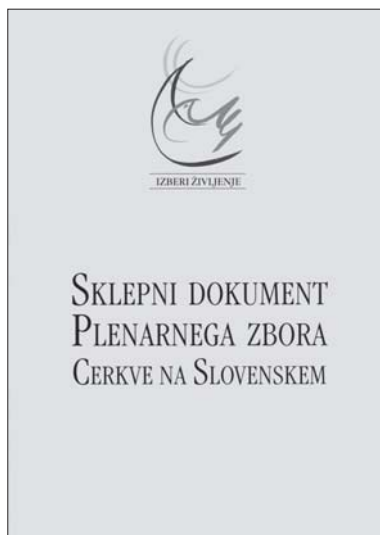
✍ Peter Kvaternik

Posinodalni dan ali refleksija o uresničevanju sklepov slovenske sinode

Sinodalni proces *Plenarnega zbora* (PZ) *Cerkve na Slovenskem* (1997–2002) je trajal pet let, čeprav se je na začetku nekaterim zdelo, da se bo zaključil mnogo prej. V slovenski cerkveni prostor je prinesel več dinamike in zelo konkreten rezultat s prejetjem *Sklepnega dokumenta*, ki ga je potrdil tudi Rim in je bil na Brezjah maja 2002 tudi slovesno razglašen. Seveda cilj tega dogajanja ni bil samo sprejeti nek dokument (ali naj vsaj ne bil edini cilj!), ampak v skladu z zapisanimi spoznanji uveljaviti načela, okrog katerih je Cerkev na Slovenskem našla soglasje, da so za prihodnje življenje Cerkve pomembna.

Po razglasitvi dokumenta je nastopilo obdobje uresničevanja sklepov. Vsakomur je (bilo) jasno, da vsega ni mogoče uresničiti čez noč, ampak je potrebna določena postopnost in prava mera. Zato smo se odločili – in najvišji cerkveni organi so to sprejeli –, da bomo dali vsakemu letu določen poudarek, ki je v skladu s *Sklepnim dokumentom*. Na koncu vsakega leta naj bi bil dan, ko bi o opravljenem delu razmislili na ravni župnije, dekanije ali škofije. Na koncu vsakega petletnega obdobja naj bi bil skupni premislek in pregled opravljenega dela, preveritev uresničenega in premislek, kako iti naprej v naslednjem petletnem koraku. Čas za premislek smo poimenovali *Slovenski pastoralni dan*. Po prvotnem načrtu bi moral biti izveden že lansko leto, vendar bo uresničen šele le-

tos. Slovenski pastoralni dan so škofje razdelili v **dva dela**: posinodalni dan in Slovenski pastoralni dan. Prvi naj bi bil omejen na določeno število predstavnikov škofij, k drugemu pa so povabljeni vsi verniki v Sloveniji in izven nje.



Naslovnica Sklepnega dokumenta 2002.

Posinodalni dan bo potekal v soboto, **26. aprila 2008**, med 9.30 in 15.00 v Celju pri Sv. Jožefu.

Dnevni red:

09.30 – zbiranje

10.00 – uvodni pozdrav (škof msgr. dr. Anton Stres), **bogoslužje** Božje besede, nagovor (nadškof msgr. Alojz Uran)

Posinodalni dan ali refleksija o uresničevanju sklepov sinode

- 10.30** – utemeljitev shoda (tajnik SPS)
10.40 – poročila voditeljev komisij pri SPS, nato beseda gostom iz zamejstva
11.15 – **pogovor** o sedanjem trenutku Cerkve na Slovenskem
12.00 – **odmor** za malico
12.30 – **poročila** in usmeritve voditeljev odborov SPS (SOD, SKU, MOM, SO za ŽPS, SK, SKLS, KORUS)
13.00 – **pogovor** o prihodnosti Cerkve v Sloveniji, nato beseda škofov
14.45 – povabilo na SPD (voditelj odbora za SPD)
15.00 – **kosilo**

Na srečanje bodo poleg škofov, generalnih vikarjev, arhidiakonov in dekanov **povabljeni** tudi člani Škofijskega pastoralnega sveta in predstavniki raznih ustanov, organizacij, združenj in gibanj. Tako naj bi se ta dan v Celju zbralo okrog 220 ljudi iz vse Slovenije. Tam bodo podana poročila o uresničevanju sklepov PZ na ravni župnij, dekanij, škofij in na medškofijski ravni.

Slovenski pastoralni svet je vse škofije povabil, naj na primeren način **raziščejo**, kako so se doslej uresničevali sinodalni sklepi, ki se nanašajo na župnije, dekanije ali razna škofijska telesa. Župniki so bili povabljeni, da na osnovi razprave v ŽPS Pastoralnim službam pošljejo poročilo – podobno tudi dekani za dekanijo

in odgovorni za razne škofijske urade, komisije in odbore. Prav tako so odgovarjali na poslana vprašanja tudi v vseh medškofijskih pastoralnih in drugih telesih, vse do škofovske konference. Mnogi so to storili zelo skrbno in z veliko ljubeznijo do Cerkve.

Na posinodalnem dnevu v Celju naj bi si torej *nalili čistega vina*, kako daleč smo z uresničevanjem pred leti sprejetih sklepov.

Posinodalni dan ima za cilj na osnovi sprejetih sklepov PZ, že uresničenih sklepov in dejanskega stanja začrtati osnovne usmeritve Cerkve na Slovenskem za prihodnjih nekaj let. Če torej Plenarni zbor lahko primerjamo misijonu na župniji, potem je posinodalni dan nekakšna duhovna obnova, ki posamezniku omogoči, da se vpra-



“Ko se je svital prvi dan tedna ...” (Mt 28,1)

ša, kako je z uresničevanjem na misijonu sprejetih dobrih sklepov in lahko veliko prispeva k požitvi misijonskega ognja. ■

✍ Brigita Perše

(Ne)uresničeni sinodalni sklepi

Navajamo analizo odgovorov iz vprašalnika o uresničevanju sklepov *Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem (PZ)* iz dekanij in župnij **Ljubljanske** nadškofije.



IZBERI ŽIVLJENJE

Na dekaniji

Vprašalnike o uresničevanju PZ na dekanjski ravni smo prejeli iz vseh sedemnajstih dekanij.

- *Koliko novih občestev na dekanjski ravni je nastalo v času po letu 2002?* V nadškofiji je nastalo 109 novih dekanjskih občestev, to je 6,5 na dekanijo.
- *Koliko misijonskih skupin ali krožkov je nastalo po letu 2002 v vaši dekaniji?* V polovici dekanij ni nastala nobena nova **misijonska skupina**, v drugi polovici dekanij pa so nastale v povprečju po tri nove.
- *Ali dekan ob vizitaciji preverja stanje spovednic?* Njihovo stanje preverjajo vsi dekani, razen treh.
- *Ali obstaja v dekaniji skupina zakoncev, ki predstavlja mladini naravne metode*

uravnavanja spočetij? Takšna **skupina zakoncev** deluje v tretjini dekanij.

- *Ste v dekaniji že razmišljali o preureditvi dekanjskih meja? Komu ste posredovali svoje predloge?* O **preureditvi dekanjskih meja** je razmišljala polovica dekanij (9 dekanij), odgovor pa so v večini primerov posredovali arhidiakonu.
- *Kdaj je bil v vaši dekaniji ustanovljen DPS?* *Ali dobro deluje?* DPS je bil ustanovljen v vseh dekanijah, zlasti v letih 2002–2003. Le četrtnina jih po mnenju njihovih dekanov ne deluje dobro.
- *Ste v dekaniji razmišljali o zaposlitvi laiškega teologa za dekanjske potrebe? Ste ga že zaposlili?* Skoraj četrtnina dekanij (4 dekanije) ima na dekanjski ravni že **zaposlenega laika**, ena dekanija pa resno razmišlja o tem.
- *Ali dekan ob vizitaciji preverja izpolnjevanje in oddajanje finančnega poročila župnij škofiji?* V vseh dekanijah, razen ene, dekan ob vizitaciji preverja tudi to.

Na župniji

V ljubljanski nadškofiji je vprašalnike o uresničevanju *smernic Plenarnega zbora* na župnijski ravni izpolnilo **60 % župnij** (140 od 234-ih župnij). V nadaljevanju navajamo njihove izsledke iz zadnjega dela vprašanj.

- *Ali v ŽPS že deluje Odbor za družino?* Takšen odbor deluje skoraj v tretjini župnij.
- *Ali je v župniji po letu 2002 več laikov aktivnih na oznanjevalnem, vzgojnem, litur-*

(Ne)uresničeni sinodalni sklepi

gičnem, karitativnem in gospodarskem področju? V večini župnij je na vseh petih področjih aktivnih več laikov. Najbolj se je njihov delež povečal na liturgičnem področju, in sicer v treh četrтинah župnij, v najmanj župnijah (56 %) pa se je njihov delež povečal na oznanjevalnem področju.

- *Ali v župniji čutite potrebo, da bi skupaj še z nekaterimi sosednjimi župnijami zaposlili katehista glede na ponudbo škofije, da ona prispeva 1/3 sredstev za zaposlitev laiškega sodelavca?* Dve petini župnij (39 %) je izrazilo potrebo po zaposlitvi katehista.
- *Da bi dosegli koncilsko vizijo župnije, je PZ izpostavil nekaj poudarkov (prim. PZ 427). Župnije so bile naprošene, naj pri vsakem obkrožijo morebitne pozitivne spremembe z oceno od 1–5 (1 je najnižja, 5 najvišja ocena) in dobili smo sledeče povprečje:*

Pastoralni poudarki v 427. členu	Povp.
<i>Od zaprtosti v okviru svoje župnije k večjemu sodelovanju z drugimi župnijskimi občestvi ali družbenimi strukturami (...)</i>	2,83
<i>Od zakramentalistične pastore k novi evangelizaciji.</i>	2,76
<i>Od pastore, ki sloni predvsem na duhovnikovem individualnem delovanju, preiti k soodgovornosti celotnega občestva.</i>	2,74
<i>Od individualističnega načina vodenja prehajati k dialoško-timskemu modelu (...)</i>	2,73
<i>Od pastore razdrobljenih dejavnosti preiti k organski in celoviti pastore (...)</i>	2,56
<i>Od ukvarjanja z zgolj notranjimi župnijskimi vprašanji k evangelizaciji oddaljenih (...)</i>	2,43

Iz povprečnih ocen lahko zaključimo, da pri uresničevanju vseh šestih pastoralnih poudarkov ni bistvenih razlik. Župnije v povprečju še na pol poti niso do njihove uresničitve. Kljub vsemu pa se zdi, da bo najtežje preiti "od ukvarjanja z zgolj notranjimi župnijskimi vprašanji k evangelizaciji oddaljenih (...)", saj ima med izpostavljenimi šestimi poudarki najnižjo povprečno oceno, t. j. 2,43.

- *Župnije so bile naprošene, naj ocenijo uresničevanje treh poudarkov na področju kateheze (prim. PZ 349). Po odgovorih sodeč so župnije najbolj uspešne pri prehajanju "od kateheze poučevanja o veri h katezezi uvajanja v vero" (2,77), nekoliko manj pri prehajanju "od kateheze otrok h katezezi odraslih, posebej k družinski katezezi" (2,69), najslabše pa jim gre pri prehajanju "od kateheze, ki predpostavlja krščansko prakso, h katezezi, ki upošteva nekrščansko okolje" (2,65).*
- *Imate v župniji redno katehezo za odrasle? Redno katehezo za odrasle ima dobra četrтина župnij (28 %).*
- *Ali v vaši župniji delujejo cerkvena gibanja in skupnosti? Ta delujejo v skoraj polovici župnij (43,6 %), v nekaterih jih je celo več. Daleč najbolj je po župnijah razširjena Prenova v Dubu (v 25 % župnij), sledita ji Marijino delo oz. gibanje fokolarov (14 % župnij) in Delavnice molitve in življenja (8 % župnij). Ali ocenjujete, da je sodelovanje med župnijo in gibanji dobro? Ali člani gibanj v župniji sprejemajo pastoralne naloge? Skoraj vse župnije, v katerih delujejo gibanja, ocenjujejo, da je sodelovanje med župnijo in gibanji dobro. V treh četrтинah teh župnij (77 %) člani sprejemajo tudi pastoralne naloge v župniji.*

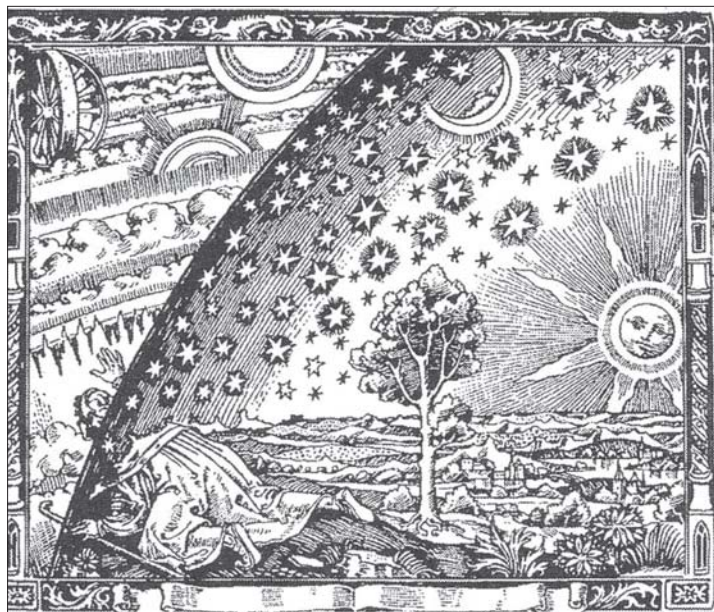
Namesto sklepa

Drugi vatikanski koncil (1962–1965) – in posledično z njim tudi *Plenarni zbor na Slovenskem* – je prinesel veliko spremembo v samorazumevanju Cerkve, cerkveni nosilci pa so ostali isti. Opat *Burkhard Ellegast* je v zvezi s tem priznal: “*Po drugem vatikanskem koncilu sem moral še enkrat študirati teologijo.*”¹ Psihologi opozarjajo, da ljudje veli-

ta” ni mogoče razumeti kot enkratno prilagoditev trenutnim razmeram oz. potrebam, kajti to bi pomenilo že zastajanje za stvarnostjo. Kristus je prišel zaradi človeka in zaradi njega je tu Cerkev. “*Sobota je ustvarjena zaradi človeka in ne človek zaradi sobote*” (Mr 2,27). Škof Jacques Gaillot je to poudaril z znanim naslovom svoje knjige: *Cerkev, ki ne služi, ne služi ničemur.*

Pred Cerkvijo je naloga intenzivna prilagajanja koncilski podobi Cerkve in konkretnim družbenim razmeram. To pa je tudi namen napovedanega *posinodalnega dne*, ki bo 26. aprila 2008 v Celju. Na njem naj bi presegli sinodalne sklepe in uresničitve. Kakšen korak je s tem priporočljiv, lahko ponazorimo s pomočjo priložene **slike**, ki ponazarja spoznavni premik novoveškega človeka, s katerim se je po-

slovil od stare geocentrične podobe sveta, v katerem se je vse vrtelo oz. razvrščalo okrog Zemlje. Človek je presegel meje dotedanjega univerzuma. Spoznal je, da je to, kar je imel do tedaj za “ves svet” samo del oz. kolešček večje celote. ■



Popotnik na koncu sveta moli glavo iz srednjeveške predstave o svetu, lezorez, 16. stoletje.

kih sprememb v življenju ponavadi ne sprejemajo z navdušenjem. Pri preverjanju dosedanje uresničitve sinodalnih sklepov ugotavljamo, da smo v ljubljanski nadškofiji gledano v celoti skoraj **na polovici poti**. Je pa res, da je danes za razliko od srednjega veka, ko je lahko določena struktura župnije ostala nespremenjena tristo let, kaj kmalu zastarela že tista izpred tridesetih let, kar je zaznal že *drugi vatikanski koncil*. Njegovega “*aggiornamen-*

1. Burkhard Ellegast: *Vision einer Kirche von morgen. Wie könnte die Kirche in Österreich aussehen, wenn wir gemeinsam alle Kräfte in Bewegung setzen?*. Stift Melk, 2007, 4.

Gregor Kunej

Pastoralno leto mladih 2008/09

Temeljni namen

Na *Medškofijskem odboru za mladino* (MOM) je skupina predstavnikov vseh šestih škofij in mladinskih laičnih pobud, društev in gibanj oblikovala temeljni namen oz. izhodišče za obhajanje pastoralnega leta mladih 2008/09. Zapisali smo: *V letu, posvečenem mladini, želimo narediti kar največ za mlade s tem, da delamo z nosilci mladinskih programov, med katere sodijo razna usposabljanja, izobraževanja, osebna in duhovna formacija ter seznanjanje od bogoslovcev, duhovnikov, redovnikov in redovnic do katehistov, katehistinj, mladinskih voditeljev in animatorjev, ki neposredno delajo z mladimi na različnih področjih, nivojih in projektih, z vzgojno-pastoralnim modelom, za katerega se je odločil že plenarni zbor Cerkve na Slovenskem. Plenarni zbor Cerkve na Slovenskem se je jasno odločil za misijonski značaj mladinske pastorale, definiral je potrebo po posodobitvi in prilagoditvi nosilcev mladinskih dejavnosti v skladu s potrebami in odzivnostjo današnje mladine.*

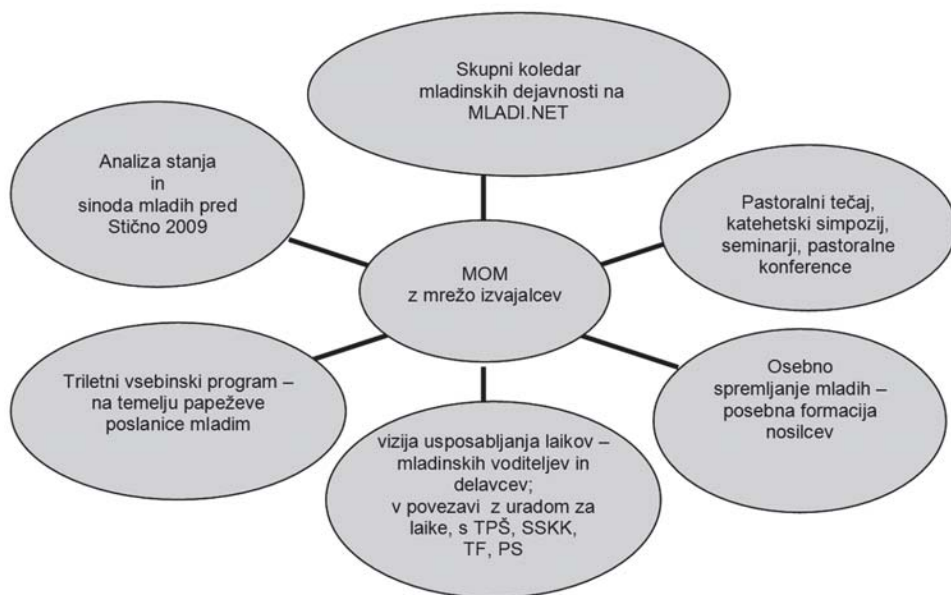
Mladinska pastoralna je stalna prednostna naloga Cerkve, saj brez skrbne in pozorne *nege* mlade duše ne bo ne pastore zaročence ne družinske pastore, ne pastore ostarelih, vdov, ključarjev itd.

Sklepni dokument Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem nas usmerja: *“Če se bo povečalo število usposobljenih oseb, ki bodo delale na področju mladinske pastorale, če bomo vlagali v kakovost programov in ustrezno infrastrukturo, bo to dolgoročno pomenilo tudi prenovo zakonske in družinske pastorale ...”* (PZ, čl. 328)

Ob vsem nezadovoljstvu, ki ga mnogi izražajo in so z njim v marsičem obremenjeni, le ni vse tako žalostno in črno. Nasprotno. Koliko energije je danes vložene v delo z mladimi – gre za velikanske napore mladih in starih, akcij, projektov, pobud, nalog in obremenitev ...

Res pa je, da je odzivnost mladih bistveno drugačna od tiste pred mnogimi leti. Svet, v katerem danes odraščajo mladi, je nekaj povsem drugega od družbenih in kulturnih značilnosti časa, v katerem smo se kalili tisti, ki z mladimi delamo zdaj. Zaradi te velike razlike se marsikdo ne znajde pri delu z mladimi (PZ, čl. 333). S tem ni nič narobe. Narobe bi bilo, če ne bi nič naredili, da se ta situacija le kako premakne s točke nezadovoljstva in malodušja, ki ga tudi mladim in drugim vernikom tolikokrat pripisujemo, pa dobro vemo, da gre bolj kot za ravnodušje za preobremenjenost in kulturo storilnosti, kjer so pretirano v ospredju dosežki, ne pa človek kot oseba, kot bitje s čustvi, dušo in srcem.

Med najpomembnejšimi izhodišči za pastoralno leto mladih (2008/2009) sta 338. in 339. člen PZ, ki pravita: *“Smernice prenove mladinske pastorale bodo uresničljive, če bo dovolj duhovno zavzetih in ustrezno usposobljenih pastoralnih delavcev in vzgojiteljev. V času študija naj se primerno pastoralno in pedagoško usposobi za evangelizacijo mladih, za vodenje skupin, za usposabljanje pomočnikov in za osebno spremljanje mladih. Temu naj bi Teološka fakulteta v prihodnje posvetila več pozornosti, škofijske pastoralne služ-*



Prioritetna področja v pastoralnem letu mladih

be in ordinariji pa naj ugotovijo, ali ima vsak mlad duhovnik ustrezne darove in usposobljenost za to poslanstvo.” Člen 339 pa pravi: “Pri prenovi občestva in mladinske pastorale je potrebno posebno pozornost nameniti laičkim voditeljem in animatorjem skupin. Ta služba je neizogibna zlasti, ko se v občestvu vzpostavi mreža pastoralnih in vzgojnih ponudb za mlade. Odgovorni za pastorale naj bi torej intenzivneje iskali in vzgajali voditelje iz vrst mladih. Mladinske pastorale bo končno toliko, kolikor bo v Kristusu ‘močnih’ in pedagoško kakovostnih voditeljev, ki so pripravljene skupaj z mladimi hoditi in iskati.”

Cilji prizadevanj na omenjenih področjih v pastoralnem letu mladih so:

- **timsko delo** kot način priprave, izvedbe in vrednotenja programa (projekta);
- **formacija nosilcev** mladinske pastorale (opolnomočenje laičske vloge tudi v snovanju življenja Cerkve);

- **odnos laik–klerik/redovnica** (priti do enakovrednega dialoga med nosilci in sodelavci (nosilci) – obnova zaupanja;
- sodelovanje in povezovanje struktur, skupin, institucij, posameznikov.

Kaj konkretnega je že v pripravi?

- Delovna ekipa (*Matej Cepin, Marko Košnik, Polona Dimnik, Rafo Pinosa, Gregor Kunej*) in Svet MOM-a konkretizirata postavljene **strategije**, ki zahtevajo še konkretne metode in načine izvajanja in izvajalce. V pripravi je izdelava seznama ponudbe za formacijo nosilcev in širše diskusije pri postavljanju nove paradigme mladinske pastorale (vzgojno-pastoralnega modela), ki ga je postavil *plenarni zbor Cerkve na Slovenskem*.
- Pripravljen je že konkreten predlog osvežitve pastoralnega tečaja (v začet-



“Ali ni najino srce gorelo v nama ...” (Lk 24,32)

ku septembra), ki bo prinesel mladostni pridih in široko možnost vstopanja v svet mladih za vse udeležence pastoralnega tečaja.

- V pripravi je postavitve **seminarja** za osnovno formacijo duhovnega spremljanja. Seminar bo namenjen tako klerikom, redovnicam, redovnikom kakor tudi laikom.
- S škofom *Petrom Štumpfom* je dogovorjeno, da v tednu pred Stično 2008 izdamo katehetski **priročnik** za delo z mladimi, ki bo vseboval kateheze iz priprav romarjev na svetovni dan mladih 2008, škofovih katehez v Sydneyu in molitvenih ur na čast Svetemu Duhu (molitvene ure pripravljajo mladi animatorji v pripravi na Stično 2008) – vse temelji na študiju, premišljevanju in meditiranju letošnje papeževe poslanice mladim (*Prejeli boste*

moč, ko bo Sveti Duh prišel nad vas in boste moje priče Apd 1,8).

- Mladi s portala **Mladi.net** za leto mladih pripravljajo posebno obliko portala in različne pobude, ki bodo vodile k **sinodi mladih** ali odprtemu forumu mladih pred Stično 2009.
- Pripravlja se tudi konkreten **seznam ponudb za izobraževanje**, formacijo ter oblikovanje župnijskih sodelavcev (da duhovnikom ne bo potrebno samim iskati predavateljev oz. drugih oblik izobraževanja svojih sodelavcev). Vsi sodelujoči pri projektu **pastoralno leto mladih 2008/2009** upamo, da nam bo uspelo še pred koncem tega pastoralnega leta opraviti veliko in zahtevno delo, ki smo si ga zastavili. Pripraviti želimo ključna izhodišča za obhajanje pastoralnega leta mladih. Pri tem računamo tudi na vašo pomoč in podporo. ■

✍ Mojca Bertoncek

Škofijski urad za laike in njegovo poslanstvo

Ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran je 14. novembra 2007 iz potrebe po pomoči pri uresničevanju Božjega načrta o sodelovanju vsega Božjega ljudstva v življenju in delovanju Cerkve in smernic drugega vatikanskega koncila o vlogi laikov v Cerkvi in njihovem vključevanju v pastoralno delo, ustanovil *Škofijski urad za laike*.

Drugi vatikanski koncil je presegel prejšnje pretežno negativne razlage o krščanskih laikih in odprl pozitivno pojmovanje njihove vloge v življenju Cerkve. S tem je izpričal svoj *“temeljni namen v potrditvi polne pripadnosti krščanskih laikov Cerkvi in njeni skrivnosti in posebnega značaja njihove poklicanosti, ki ima na poseben način namen ‘iskati Božje kraljestvo s tem, da se ukvarjajo s časnimi reči in jih urejajo v skladu z Božjo voljo’”* (Janez Pavel II., *Posinodalna apostolska spodbuda o krščanskih laikih*, 9).

“Vsem krščanskim vernikom je torej naložena častna obveznost, truditi se za to, da bi vsi ljudje po vsej zemlji spoznali in sprejeli odrešenjsko Božje oznanilo” (LA 3). Vlogo in pomen sodelovanja laikov v življenju Cerkve lepo povzemajo tudi besede papeža Pija XII.: *“Verniki, natančneje laiki, se nahajajo na najbolj sprednji črti življenja Cerkve; po njih je Cerkev življenjsko načelo človeške družbe. Zato morajo oni, posebej oni, imeti vedno bolj jasno zavest ne le pripadnosti Cerkve, ampak da so oni Cerkev, velja reči občestvo vernih na zemlji pod vodstvom*

skupnega poglavarja, papeža, in škofov v občestvu z njim. Ti so Cerkev (...)” (Janez Pavel II., *Posinodalna apostolska spodbuda o krščanskih laikih*, 9).

Med naloge *Škofijskega urada za laike*, ki jih opredeljuje njegov statut, sodijo: pospeševanje miselnosti o enakem krstnem dostojanstvu vseh v Cerkvi; spodbujanje pomena laiškega sodelovanja v pastoralni; analiziranje stanja na področju celotnega laiškega vključevanja v pastoralno, posebej pa še v župnijske pastoralne svete (ŽPS), dekanijske pastoralne svete (DPS) in v škofijski pastoralni svet (ŠPS); načrtovanje dela z jasnimi cilji, usmeritvami in konkretnimi smernicami za usklajeno delovanje laiških organizacij z redno pastoralno; skrb za izobraževanje in oblikovanje laikov in vseh, ki imajo kako odgovornost zanje; priprava potrebnih programov za delovanje laikov na župnijski, dekanijski in škofijski ravni v sodelovanju s ŠPS in PS; sodelovanje s Škofijskim uradom za družino pri vključevanju laikov v pastoralno zakona in družine; sodelovanje s Škofijskim katehetskim uradom pri vključevanju laikov v katehetsko dejavnost; sodelovanje z drugimi komisijami, odbori in uradi v nadškofiji ter z mediji. Posebno skrb Škofijski urad za laike namenja tudi delu z laiški študenti teologije in teologi laiki. ■

✍ Stanislav Zidar

Kaj pa dekanjski pastoralni sveti?

Ustanovitev dekanjskih pastoralnih svetov (DPS) je predvidel *plenarni zbor Cerkve na Slovenskem*. Določil je, naj se povsod, kjer še ne obstajajo, ustanovijo v treh letih, torej najkasneje **leta 2005**. Ali se je to dogodilo? Da, obstajajo bolj ali manj povsod. Se pojavljajo težave in se bodo še gotovo nekaj časa. Vsak nova struktura ali oblika pastoralnega dela zahteva določen čas. Tako je pač v življenju.

Vsako rojevanje je združeno s težavo. Tako tudi vsaka nova oblika pastoralnega dela. Prinaša nešteto dvomov, iskanj, odgovorov in vprašanj: zakaj ponovno nekaj novega v našem pastoralnem delu? Brez vprašanj in odgovor ne gre življenje naprej, ni rasti in utrjevanja novih oblik, ki jih izziva čas. Tako je tudi z ustanavljanjem in življenjem DPS, ki so sad plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem.

Živimo v času globalizacije. Ugotavljamo, da se svet združuje na vseh področjih življenja: na ekonomskem, kulturnem, po-

litičnem in tudi medverskim. Ljudje potujemo in odkrivamo življenje drugih narodov, njihov način mišljenja in življenja.

Če gledamo svet in življenje s tega vidika, potem razumemo potrebo po nastajanju neke vrste "globalizacije" v življenju Cerkve. Sicer v katoliški Cerkvi ni to nič novega, saj je le ta univerzalna, splošna, nerazdeljena, obča, vesoljna. To je lahko izhodišče in spodbuda za utrjevanje in življenje DPS. Je klic in izziv vsem pastoralnim delavcem, da ne ostanemo križem rok, ampak iščemo pot k povezovanju in skupnemu delu na področju dekanije.

Pa pogledajmo še nekaj dejstev, kako je potrebno naše **sodelovanje skupaj** z verniki v dekaniji prav v obliki DPS:

- Ustanavljanje DPS je izziv na vedno večje **pomanjkanje duhovnih poklicev**. Trenutno res še ni krize. Čez deset let pa bo stanje drugačno. In kjer bo DPS že neka stalnica v življenju dekanije, se pomanjkanje pastoralnih delavcev gotovo



“Dajte jim vi jesti!” (Mr 6,37)

ne bo "uničujoče" čutilo. Laiki bodo že imeli svoje mesto v življenju Cerkve.

- DPS je nova oblika pomoči predvsem duhovnikom in njihova medsebojna povezava tudi s pomočjo vernikov – laikov. Vsak izmed nas duhovnikov mora odvreči del sebičnosti, lastnega jaza, mišljenja, da lahko naredim vse sam brez povezovanja in sodelovanja. Žal je velikokrat prisotno mišljenje in strah, da z laiki ne bom sodeloval, naj bodo "poslušajoča" Cerkev.
- Pomanjkanje mladih duhovnikov – kaplanov je že v ospredju. Zakaj ne bi v **DPS odprli pot laikom**, ki nam bodo v pomoč pri pastoralnem delu in vodenju dekanije in s tem tudi župnije?
- V delovanju DPS prihaja do sodelovanja in povezovanja med laiki – našimi pastoralnimi sodelavci. Na sejah se srečujejo različni ljudje z različno izobrazbo, krešejo se mnenja, padajo nove ideje. Vse to in še marsikaj drugega bogati življenje dekanije in še bolj življenje župnije.
- V DPS je resnično zastopana vsa dekanija. Po svojem zastopniku člana ŽPS ali še koga drugega se skupni predlogi prenašajo na župnijo. Hote ali nehote vse bolj postajamo eno. Vsak član ŽPS poroča o zadnji seji DPS na seji njihovega sveta.

Pa smo že pri rednih sejah DPS, ki potekajo po dekanijah. **Kakšna naj bo seja DPS?**

- Dekan naj skliče redno seja vsako pomlad in jesen. Lahko tudi več.
- Ker ima vsak DPS svoje odbore, je nujno, da predstavniki predstavijo svoje minulo delo in delo prihodnje seje. Odbore naj vodijo laiki, ne duhovniki.
- Tajniki DPS naj ne bodo dekani. Če pogledamo predstavnike naših članov

DPS, ugotovimo, da nekateri nimajo svojih tajnikov, pri nekaterih so tajniki kar dekani. Stopimo korak naprej in poiščimo laike za sodelovanje, torej primerno osebo, ki bo gradila skupnost in je ne bo rušila!

- Ne pozabimo na čut Cerkve, ki pomeni pomoč med sobrati, med duhovniki in laiki. Na skupnih sejah DPS prihaja do izraza predvsem medsebojna povezanost in ustvarjanje edinstnosti ter sodelovanje in medsebojna pomoč.

Kakšna naj bo **letošnja pomladanska seja**, njena vsebina?

- Skušajmo narediti vsaj minimalni skupni dekanjski načrt. Pastoralni načrt naj se vsekakor ozira na pastoralno delo škofije in celotne Cerkve na Slovenskem.
- Še vedno je v ospredju izpolnjevanje in uresničevanje plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem. To ne sme v pozabo.
- Tako naj bo ta seja vsaj delno usmerjena v naše družine. Odbor za družino pripravi skupni projekt dekanije, kar je v pomoč tudi župniji.
- V soboto, 10. maja 2008, bo v Celju *Slovenski pastoralni dan*. Temeljito se pogovorimo, kako se bo v dveh mesecih dekanija in vsaka župnija pripravila na to srečanje v letu družine. Ob duhovni pripravi se pogovorimo o tem, kako se bo naša dekanija udeležila srečanja. Ali je vsaka župnija pripravljena poslati družino v Celje? Mogoče do te seje člani še vedeli niso, da so povabljeni družine, ki bodo dobile sliko sv. družine, ki bo potem potovala po župniji. Zasedujemo po našem verskem tisku vsa poročila o pripravah na ta dogodek. ■

✍ Tadej Stegu

Bog sam si je dal podobo

Od stroge prepovedi podob, ki spada k prvi Božji zapovedi (prim. 2 Mz 20,4), se more in mora tudi kristjan vedno znova učiti. Resnico negativne teologije je poudaril 4. lateranski koncil, ki izrecno pove, da med Stvarnikom in stvarjo ni mogoče ugotoviti nobene še tako velike podobnosti, da ne bi med njima ostala še večja nepodobnost.¹ Vendar ta prepoved podob za verujočega ne more iti tako daleč, da bi moral obtičati v zavračanju obeh trditev – teizma in ateizma. Bog sam si je dal “podobo”: v učlovečenem Kristusu (prim. *Heb* 1,3). V Križanem je zanikanje napačnih podob o Bogu stopnjevano do skrajnosti. Zdaj Bog pokaže svoje lastno obličje ravno v liku Trpečega, ki nosi človekovo zapuščenost od Boga. Ta nedolžni Trpeči je postal gotovost upanja: Bog obstaja in Bog zna ustvariti pravico na način, kakor si je mi ne moremo zamisliti in ki jo vendar smemo v veri slutiti.²

Katehetski simpozij 2008

Naslov katehetskega simpozija 2008 je bil *Kateheza oblikuje podobo Boga*. V izhodiščnem predavanju z naslovom *Vera v času Božje oddaljenosti* je prof. dr. Vinko Potočnik opozoril na dva vidika religioznosti na prelomu tisočletij. Po eni strani je mogoče zaznati – kljub sekularizaciji – presenetljivo religiozno vitalnost sodobnega sveta (danes okoli 85 % svetovnega prebivalstva izjavlja, da veruje v Boga). Polovica polnoletnih Slovencev veruje v Boga, tretjina je ateistov in agnostikov, petina pa ne veruje v osebne, krščan-

skega Boga, marveč v neko višjo, presežno moč, modrost. Marsikdo to imenuje z “nekaj mora biti”. Verjetno je to še najbližje deizmu.³ Zanimanje za religioznost se povečuje, pojavljajo se nove oblike religioznosti, hkrati pa ima Bog v Evropi kljub razmeroma visoki veri v njegov obstoj vse manj prostora, na kar nakazuje tudi zavračanje omembe Božjega imena v preambuli evropske Ustavne pogodbe.⁴ Ta dejstva nam zastavljajo vprašanje, kaj se danes z vero v Boga dogaja. Velikokrat se ob evalvaciji našega katehetskega dela ustavimo predvsem pri metodoloških in didaktičnih prvinah, iščemo nove metode, poti in sredstva. Tokrat pa smo se skušali vendarle ozreti na vsebino. *Kdo je pravzaprav Bog, ki bi ga tudi s pomočjo kateheze radi približali sodobnemu človeku? Kakšen je? Za kakšnega Boga mi pričujemo neverujočim? Za kakšnega Boga pričujemo našim katehizirancem?*

Različne predstave o Bogu kot ovira

Različne predstave, ki jih imamo o Bogu, neredko ovirajo oblikovanje naše lastne vere v Boga razodetja, to pa močno vpliva tudi na naše pričevanje in katehetsko delo. Človekova podoba Boga se spreminja glede na starost, izobrazbo in okolje, torej glede na kulturo. Ker je na primer v urejeni kulturi vse urejeno in red drži posameznika v življenju, je temu primerna tudi vernikova predstava Boga: Bog je avtoriteta, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Bog je torej strogi sodnik, postavodajalec, ki spominja na tistega, ki

Bog sam si je dal podobo

v tej družbeni ureditvi sedi na vrhu hierarhične civilne družbene ureditve. Vsaka kultura mora odkriti novo obliko, da



“Bog je ustvaril človeka po svoji podobi ...” (1 Mz 1,27)

bi ostala v skladu z razodeto resnico. In ker se v našem kulturnem okolju način življenja spreminja iz generacije v generacijo, mora vsaka generacija odkriti novo govorico o Bogu.⁵

Bog se razodeva v Kristusu

Drugi vatikanski koncil je tudi v moralno teologijo prinesel preobrat, ki v Cerkvi še ni povsod zaživel. Marsikdaj smo še ujeti v spone janzenističnega strahu pred Sodnikom in vidimo moralni nauk pred-

vsem kot napotke za izogibanje grehom, ne pa kot poklicanost, da gremo za Jezusom, ki je prišel, “da bi imeli življenje v izobilju” (Jn 10,10). Jezus ni prišel kaznovat človeka, ampak ga je prišel osvoboditi greha in smrti. To je temelj našega krščanskega verovanja in podlaga tudi za krščanski moralni nauk.

Iz *Svetega pisma* je povsem jasno razvidno, da Božja ljubezen do človeka ni pogojena z njegovim vzornim moralnim življenjem. Morala ni predpogoj za odrešenje, ampak je odrešenje pravzaprav predpogoj za moralo. Bog nas torej ne odrešuje, ker smo bili dobri, ampak smo lahko dobri, ker nas Bog odrešuje.⁶

Kateheza kristjanom omogoča, da v konkretnem življenju odkrivajo Kristusa, ki je živ, saj je vstal od mrtvih, in ne le abstraktno energijo, ker pač “nekaj mora biti”. Pomaga odkrivati delovanje Svetega Duha, verovati v “sveto katoliško Cerkev, občestvo svetnikov, odpuščanje grehov, vstajanje mesa in večno življenje.” To je vera, ki se uteleša v življenju kristjanov in razkriva resnično obličje Boga. ■

1. DS 806.
2. Prim. Benedikt XVI., *Spe salvi – Rešeni v upanju*, Družina, Ljubljana 2008, 14.
3. Prim. V. POTOČNIK, *Vera v času Božje oddaljenosti*, v: M. SRAKA (ur.), *Kateheza oblikuje podobo Boga*. Zbornik 38. katehetskega simpozija, Slovenski katehetski urad, Ljubljana 2008, 11–16.
4. Prim. n. d., 11.
5. Prim. M. OSREDKAR, *En Bog in njegove mnoge podobe*, v: n.d., 17–38.
6. Prim. R. GLOBOKAR, *Vpliv Boga na moralno življenje*, v: n.d., 65–96.

✍ Kancijan Čižman

Skupno življenje duhovnikov – model prihodnosti

Vsak človek se rodi v skupnosti (družina) in tudi v kasnejšem življenju vstopa in tudi sam gradi različna občestva. Se posebej to velja za duhovnika. Čas osebne **duhovniške formacije** je globoko zaznamovan prav v sobivanju z vsemi tistimi, ki so odgovorili na Božji klic in se podali na pot avanture s Kristusom. In ko med duhovniki nanese beseda na semeniška leta, se po večini zbudijo lepi spomini. Prav Jezusovo bivanje skupaj z apostoli, ko je z njimi delil veselje, lepe trenutke, celo vznemirjenost, na drugi strani pa tesnobo in strah, ostaja model slehernega krščanskega občestva, še posebej duhovniškega. O pomenu medsebojne povezanosti med duhovniki govori *Enrico Masseroni* v knjigi *Zgled sem vam dal*. Med drugim piše: “... škofjski duhovnik pripada duhovniškemu zboru, nekakšnemu zakramentalnemu bratstvu, ki izvira iz zakramenta svetega reda (...) še posebej v škofiji v kateri služijo pod svojim škofom, sestavljajo en zbor duhovnikov (...) srečanja, odnosi in sodelovanje med duhovniki so del njihovega vsakdanjega življenja; ni malo tistega časa, ki ga damo in prejmemo od tistih, ki živijo isto pustolovščino službe.”

Ta poudarek se mi zdi zelo pomemben, saj tudi “naša skupnost” duhovnikov v **Zagorju ob Savi** temelji na teh resnicah. Prvzaprav je bilo nekaj podobnega že v preteklosti, ko je župnik z dvema kaplanoma pastoralno skrbel ne samo za zagorsko župnijo, ampak tudi za Šentlambert, Sveto planino in Dobo-

vec. Danes je podobno. Novost je v tem, da **pod isto streho** bivata dva župnika in kaplan. Do tega je prišlo spontano in brez predhodnega načrtovanja. Ko me je g. generalni vikar pred leti vprašal, če bi sprejel mesto župnika v Podkumu (kamor sem že prej hodil kot kaplan), sem odgovoril pritrdilno. Z eno željo: če bi lahko vsaj na začetku stanoval v župnišču v Zagorju. Tudi župnik g. Matjaž Križnar se je s tem strinjal in tako se je začela posebna oblika povezanosti in sodelovanja med nami.

Pred šestimi leti sem velikokrat slišal očitek, oziroma vprašanje: “*Gospod, kdaj pa se boste priselili v naše župnišče, v Podkum?*” Moj odgovor je bil: “*Saj sem vsak dan med vami.*” In tudi sedaj se trudim, da farani ne bi imeli občutka, da župnika “ni med njimi” ali da je pri njih samo občasno. Sam sem prepričan, da je naše župniško občestvo “obogateno”, saj tiskana oznanila (vsake tri tedne) vsebujejo tudi oznanila za našo župnijo. Torej ne gre za nek “primanjkljaj”, ampak za obogatitev na različnih področjih, saj si duhovniki pri pastoralnem delu radi pomagamo. In prav to se mi zdi tudi pričevanje, ki je pomembno za ljudi, še posebej za farane. Velikokrat sem že doživel potrditev, da imajo ljudje zelo radi, ko vidijo povezanost in prijateljstvo med duhovniki. Tudi to je pomembna oblika oznanjevanja in pričevanja. Tako nekatere družine izrecno povabijo “**vse tri**” duhovnike na svoj dom ob različnih priložnostih.

Skupno življenje duhovnikov – model prihodnosti

Medsebojna pomoč, pastoralni pogovor, skupna molitev in obredi ... so za mene velika spodbuda in pomoč v duhovniškem življenju in delovanju. Doživljanje občestvenosti in družinsko-sti mi daje občutek trdnosti in gotovosti, iz katerega “zajemam” in prinašam svojim faranom.

Enrico Masseroni: “V spoštovanju drugega prekašajte” (Rim 12,10). Občestvo v duhovništvu se začinja prav tukaj: pri medsebojnem spoštovanju in v zavesti skupne Gospodove pobude. Znati spoštovati zahteva znati sprejemati drugačnost nekoga, ki ima več, spet drugega, ki ima manj in tudi tistega, ki ima različne darove.”

Naše sobivanje pomeni, da se med seboj dopolnjujemo in tako spontano raste tudi naše prizadevanje. Je pa še ena

stvar. Kjer je več duhovnikov skupaj, se lahko pojavi tudi **ljubosumnost**, tekmovalnost, kdo je boljši, kdo ima večkrat prav, skratka, kdo je “glavni”. Zato je še kako pomembno to medsebojno spoštovanje, ki “nevtralizira” takšne misli. Prizadevati si je potrebno tudi za “gorečnost”, da vsi delamo za “našo skupno stvar”, da smo vsi Kristusovi. Čim več je takega zavestnega prizadevanja, tem manj je nevarnosti neprimerne “tekmovalnosti”. Obdarjeni smo z različnimi darovi. In ob Kristusu lahko nenehno doživljam, da moram dati od sebe najboljše, kar zmorem.

Želim si, da bi tudi v prihodnje živeli in zoreli v takšni medsebojni povezanosti, ki je močno pričevanjska tudi za naše vernike. ■



“Kjer sta dva ali so trije v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.” (Mt 18,20)

✍ Milan Kobal

Prenos sv. maše po radiu

Časov, ko smo na javni RTV zaman čakali na kakšno spodbudno besedo o veri in Cerkvi, se verjetno še vsi spominjamo. A čas je šel naprej in sprememba režima je prinesla tudi možnost, da se preko Radia Slovenija zaslišita evangelij in bogoslužje.

Zgodovina in shema prenosov

Redno oddajanje se je **začelo leta 1992** z besednim bogoslužjem, posnetim v studiu. Po dobrem letu smo dočakali blagoslovitev studia v cerkvi *Srca Jezusovega v Ljubljani*, iz katere je *Radio Slovenija* začel na cvetno nedeljo, 4. aprila 1993, redno prenašati sv. mašo. Od takrat so neposredni prenosi sv. maš redno na sporedu vsako nedeljo in več kot polovica jih je bila iz te cerkve. Izjema so bili prazniki (božič, velika noč, binkošti in veliki šmaren) ter zadnje nedelje v mesecu, ko so bili prenosi iz župnij. Vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ko je za prenos poskrbel Radio Maribor iz župnij takratne mariborske škofije, so prenosu lahko prisluhnili tudi poslušalci tamkajšnjega radia. Štirikrat letno je bil prenos iz župnij koprške škofije. **Od leta 2007** se *Radio Slovenija* vsako prvo nedeljo v mesecu ter ob praznikih pridruži prenosu, ki ga pripravlja *TV Slovenija*, zaradi česar se je spremenila tudi ura prenosa z dotodanje devete na deseto uro.

Radio Ognjišče je takoj po ustanovitvi prevzel signal *Radia Slovenija* in isto sv. mašo prenaša na svojih valovih. Vsako 6. nedeljo, ko je na nacionalnem radiu evan-

geličansko bogoslužje, *Radio Ognjišče* prenos sv. maše pripravi sam. Tako je zdaj več kot dve tretjini prenosov sv. maš iz župnij, ostali prenosi pa so iz cerkve na Taboru, pri katerih sodelujejo župnije iz ljubljanske nadškofije. Poleg teh *Radio Ognjišče* poskrbi za prenose sv. maš tudi ob nekaterih nezapovedanih praznikih in izrednih cerkvenih slovesnostih.

Možnosti in priložnosti

Priložnosti, ki jih omogočata RTV za oznanjevanje evangelija in spremljanje liturgije, je torej danes kar nekaj. In prav je tako, saj **imamo verni Slovenci pravico**, da nacionalna RTV namenita del programskega časa tudi verskim vsebinam. To je tudi v skladu s cerkvenimi dokumenti, ki o pomenu prenosa sv. maše naročajo: "*Vneto je treba pospeševati katoliške oddaje, ki poslušalcem in gledalcem pomagajo, da se udeležujejo življenja v Cerkvi, in jih seznanjajo z religioznimi resnicami*" (O 14). Med te "*oddaje na radiu in televiziji naj bi uvrstili tudi prenose svete daritve. Prav te prenose pa je treba organizirati z velikim čutom za bogoslužna dejana in tehniko njihovega neposrednega prenašanja*" (ON 151).

Spremljanje sv. maše po radiu in televiziji sicer ne moremo enačiti z udeležbo pri sv. maši v cerkvi zaradi **občestvene razsežnosti evharistije**, zato je prenos s cerkvenega vidika v prvi vrsti namenjen vernikom, ki zaradi bolezni ali ostarelosti ne morejo iti v domačo cerkev. Po drugi strani pa se je treba zavedati, da gre radijski signal preko cerkvenih zidov naravnost v

domove in v ušesa poslušalcev, tako vernih, ki mu z veseljem prisluhnejo, kot tudi drugih, ki so signal ujeli mimogrede. To izza oltarja **nevidno poslušalstvo** moramo tudi imeti pred očmi in ga nagovoriti po svojih najboljših močeh z univerzalnim sporočilom krščanstva, ki je soustvarjalo evropsko civilizacijo in kulturo.

Ocena kakovosti

Pri prenosih sv. maš po *Radiu Slovenija* **sodelujem že od začetka**. Večina prenosov sv. maš je dobro pripravljena.

Iz dosedanje prakse se je pokazalo, da je **prenos dober**, kadar so duhovnik, zbor in drugi sodelavci iz iste župnije ter med seboj usklajeni in pripravljene, kadar sta zbor in duhovnik uravnotežena in je vse sodelovanje načrtovano ter med seboj uglaseno.

Stvari, ki dobremu prenosu niso v prid, so nenavadno dolge pridige ali drugo sodelovanje, izstopanje in pretiravanje zbora, ko je vse njemu podrejeno, slab pevski zbor oz. zbor, ki si zaradi nastopa zastavi pretežak program, ki presega njegove sposobnosti, neuglašenost med duhovnikom in zborom ter neupoštevanje liturgičnih in tehničnih navodil za izvedbo prenosa.

Prenosi, ki niso dobro pripravljene, v sebi skrivajo nevarnost, saj lahko **bolj odbijajo, kakor privlačijo** tiste ljudi, "ki so sicer daleč od Cerkve ali popolnoma odtrgani od nje, a vendar nehoti iščejo duhovne hrane" (ON 150).

Cerkev v svojih dokumentih naroča, naj bodo prenosi skrbno pripravljene in da morajo upoštevati naravo bogoslužja. To pa je zelo težko, če se do zadnjega ne ve, kdo bo pri prenosu sodeloval oz.



"Kdo se me je dotaknil?" (Mr 5,31)

če župnije tik pred prenosom sodelovanje odpovejo.

Sklep

Milanski kardinal *Martini* je rekel, da morejo **biti množični mediji rob Jezusovega plašča**, katerega se je dotaknila žena iz množice in se osebno srečala z Jezusom (prim. Mr 5,25). Ta žena "tako močno zaupa v Jezusa, da misli, da jo lahko ozdravi samo dotik z robom njegovega plašča. Zato, čeprav skrita v množici, živi proces močnega 'poosebjanja', stopa v pristen stik z Jezusom". "Tudi prek množičnih medijev ... je mogoča resnična komunikacija, ki človeka dela bolj osebo in ga celo rešuje".

Sodelovanje pri prenosu, ki pastoralno gledano presega župnijske meje, naj bo torej spodbuda za župnijo, ne pa motnja, ki pretrga njen ustaljeni ritem. Če se zavedamo, da so bolni in ostareli v vsaki župniji, potem bomo to možnost čim koristneje izrabili za svoje poslanstvo – oznanjevanje evangelija. To pa je tudi glavni namen prenosov, da čim več ljudi sliši Jezusov nauk in se sreča z Njim. ■

Otrok s posebnimi potrebami

Ko se v družini rodi otrok s posebnimi potrebami, **postane nenadoma** vse posebno. Potrebujemo posebne zdravnike, posebne terapije, posebne vozičke, posebne vrtce, posebne šole. Na vsakem koraku smo deležni posebnih pogledov, posebne pozornosti in posebnih zadreg. V svoji ranjenosti in zato krhkosti pa si posebej želimo le, da bi lahko zaživel kot navadna, normalna družina. Tako za zunanjo kot za notranjo "normalizacijo" je nepogrešljiva vraščenost v kraj svoje pripadnosti.

Na globoko potrebo po povezanosti tako z Bogom kot z ljudmi lahko odgovarja življenje v cerkvenem občestvu. V občestvu posebnosti niso več nekaj, kar bi ločevalo, ampak nekaj, kar je dragoceno in lahko skupnost obogati. Občestveni odnos pomeni biti tak, kot si, biti z drugim, biti odprt. *Jean Vanier* piše o *občestvu src*. Šele v vzajemnem podarjanju in sprejemanju se razvija skupno čutenje, veselje, praznovanje, hvaležnost. V tekmovalno naravnem svetu so otroci s posebnimi potrebami **moteči**, "nerentabilni" in zato odveč. V občestvenem vzdušju pa s svojo ubogostjo trkajo na srca, hkrati pa delajo prostor za vsakršno ranjenost, ki se mora običajno skrivati za najrazličnejšimi maskami.

Skupine *Vera in luč* so nedvomno nad vse dragocene tako za *lučke* kot za

njihove prijatelje. Ni pa z delovanjem lučkarjev vsa pastoralna skrb za družine z otroki s posebnimi potrebami že kar odključana. Konec koncev sem prej žena kot mama posebnega otroka in zato sem skupaj z možem rada vključena v zakonsko občestvo. Kot duhovno bitje se najdem v bibličnem krožku, kot socialno v *Karitas* itn. **Ostali otroci** so deležni verouka, pevskih zborov, ministrantskih skupin ipd. Vsi se veselimo družinskih počitnic, romanj, izletov, najrazličnejših praznovanj, skratka skupnega življenjskega pretoka. Ni torej ključna skrb za našo družinsko "posebnost", ampak za našo splošno človeško vkoreninjenost. Živahen utrip župnije, ki danes odigrava tudi vlogo tradicionalne velike družinske skupnosti, je s svojo pestro "ponudbo" in s posebno skrbjo za družine danes, v t. i. kulturi smrti še posebej dragocen.

Kakor je neprilagojenost svetu po eni strani pomankljivost in breme, je po drugi strani lahko tudi prednost. Zakaj pa bi navsezadnje bilo treba biti prilagojen brezdušnemu, nasilnemu, porabniško naravnemu, stehnziranemu in nihilističnemu svetu? Ljudje s posebnimi potrebami se tako zdijo kot eni izmed "naravno predestiniranih" za prebujanje nove človeškosti in nove religioznosti. ■

✍️ Štefka Zaviršek

Šola za starše

Najprej naj se kratko predstavim. Sem poročena in mati treh otrok v starosti od 15 do 19 let. Ko sva se z možem odločala za zakon, sva si včasih v mislih slikala bodočo družino s kakimi petimi otroki, ki bodo ubogljivi, ki jim bodo najine vrednote svete, ki Ko so eden za drugim prihajali, sva kmalu izkusila, da je otrok drug človek, da sva le nekaj časa njegova spremljevalca, a tudi odgovorna za to, kar bo nesel v življenje. Želela sva s svojimi vrednotami oblikovati njihov pogled na svet, ne le prepustiti vsega vrtcu, šoli in javnemu mnenju. Prebrala sva kako knjigo, članek, pogovarjala sva se s sorodniki in prijatelji, pa vendar sva bila negotova v najinih vzgojnih prizadevanjih.

Ko je bila pred leti v župniji prvič organizirana **šola za starše**, sem se spomnila na tisto malce pikro šalo, ko je dečka, ki se je potikal po ulici, mimoidoči vprašal, kje ima mamo. Pa je odgovoril: *“Na predavanju poslušaj, kako naj me vzgaja.”* Takrat so bili otroci stari od enega do pet let in v tistem času je že marsikdo opozarjal na negativne posledice permissivne vzgoje, ki je do takrat veljala za pravilno. Čutila sva, da najino vedenje o vzgoji in tisto, kar sva prinesla od doma, ne bo zadostovalo, da bi znala otroke pripraviti na precej drugačne okoliščine, kot sva jih midva živela trideset in več let prej. Zato sva se potrudila zagotoviti varstvo in se udeležila štirih predavanj, ki jih je izvedel Francišškanski družinski inštitut. Še mi prihajajo v spomin zaigrane situacije pregovarjanja med “mamo” in “pu-

bertetniki”, ki so hoteli prav tak mobilni, “kot jih imajo že vsi”, ki so se pogajali kam, s kom in do kdaj bodo šli na zabavo, ki so se dogovarjali, kaj bodo delali v soboto, ... Ko mi zmanjkuje potrpljenja, se spomnim na potrebnost doslednosti in izvršitve dogovorjene kazni, če je zaslužena zaradi kršenja pravil.

Po petih letih smo v župniji ponovno imeli možnost obiskovati šolo za starše, tokrat jo je vodil jezuit p. Silvo Šinkovec. Način dela je bil drugačen. Vnaprej smo dobili temo (odlomek iz knjige ali članek iz revije), o njej razmislili, se v manjših skupinah o njej pogovorili in si izmenjali izkušnje. Tako smo se učili komunikacije med seboj in z mladostnikom, si kaj svetovali ali pa le delili bremena vzgoje drug z drugim. Ob spominih na zaigrane primere mehke, trde in prožne vzgoje preverjamo svoje ravnanje, ko nas mladostniki preizkušajo, koliko zdržimo. Ko me mika, da bi se mi zasmilil otrok, ki se upira delu, ko že skoraj nasedem njegovim razlogom za “več in boljše”, se spomnim na razvojna obdobja in z njimi povezano vedenje ter na izkušnje nekaterih staršev, ki so to doživljali že pred menoj. Pa še nekaj pomembnega se je dogajalo ob šoli za starše: z možem, ki ni bil vedno zraven, sva se začela več pogovarjati o vzgoji in usklajevati najprej najina mnenja.

Ne morem reči, da sem zdaj zaradi šole za starše **“diplomirana” mama**. Ob kakem otroku in dogodku niti nisem zadovoljiva mama. Še vedno se dogaja, da so otroci prezahtevni za moje vzgojno

znanje in sposobnosti. Velikokrat pa se zaradi vsega slišane in doživetega lažje odločim za ravnanje, lažje sprejemam otroke v njihovi drugačnosti in tudi odpušcam, ko je potrebno.

Večkrat kdo od staršev, ki smo skupaj obiskovali šolo za starše, omeni, da smo marsikaj slišali, teže je pa to izvrševati. Res moramo včasih najprej disciplinirati sebe, da bo vzgoja ne le učenje, ampak zgled in življenje. Pa vendar sem prepričana, da je ta oblika pomoči staršem veliko vredna in jo je vredno ponuditi in s tem prispevati k "boljšim časom" (*Slomšek: Časi so taki, kakršni so ljudje; boljših ljudi pa ne bo, če ne bo bolje vzgojenih otrok.*).

Navajam nekaj osnovnih podatkov o **dveh šolah za starše**, ki jih izvajajo v *Duhovnem središču sv. Jožefa* in v *Frančiškanskem družinskem inštitutu* ter v *Centru Krog* v Kranju. V vseh ustanovah izvajajo programe po župnijah in šolah, kamor jih povabijo.

Šola za starše Duhovnega središča sv. Jožefa (jezuiti) v Ljubljani

Šola za starše je možnost vseživljenjskega izobraževanja, osebnega zorenja, učenja komunikacije ter preventivno-vzgojnega dela.

Najprej so na vrsti vzgojne teme (učne težave, nagrajevanje in kaznovanje, vzgojni slogi, postavljanje meja, izbira poklica, vzgoja za vrednote, načrtovanje prostega časa), potem teme o razvojnih obdobjih, komunikaciji, spoznavanju družinske dinamike in o verski vzgoji.

Prva oblika dela so predavanja. Druga oblika pa je, da izberemo dobro knjigo in se ob njej pogovarjamo. Pomembno je uporabljati aktivne metode dela, kjer pride do pogovora, oblikovanja lastnih stališč in do soočanja stališč med ude-

leženci. Starši lahko igrajo vloge, sodelujejo v delu po skupinah, preko izmenjave izkušenj se učijo eden od drugega. Nova znanja in veščine okrepijo družinsko dinamiko. Večja kakovost družinskega življenja pomeni prispevek k bolj zdravi družbi.

Šola za starše Zakonskega in družinskega inštituta Krog Kranj

Program obravnava vprašanja, kako se spoprijemati z vzgojnimi težavami ob odraščajočih otrocih in kako jim postavljati zdrave meje. Temeljni namen programa je pomagati staršem živeti odgovorno starševstvo in jih boljše usposobiti za aktivno reševanje družinskih problemov. Program vključuje štiri zaokrožene tematske sklope, ki obravnavajo vloge staršev in otrok/mladostnikov v družini in njihovo vključevanje v družbeno okolje.

Delo na srečanjih poteka v prepletnju nekajminutnega predavanja, pogovora z udeleženci, igre vlog in modeliranja načina komunikacije med staršema oz. med staršema in njunimi otroki, vodenege dialoga med udeleženci in praktičnega preizkušanja načinov komunikacije.

Več informacij o posameznih programih dobite:

Zakonski in družinski inštitut KROG
Tomšičeva ulica 14, 4000 Kranj
tel.: 04/236-60-88,
e-pošta: ivan.platisa@zdi-krog.si,
www.zdi-krog.si

Duhovno središče sv. Jožefa
Janeza Pavla II./9, 1000 Ljubljana
tel.: 01/438-39-81,
e-pošta: silvo.sinkovec@rkc.si

Frančiškanski družinski inštitut
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana
tel.: 01/200-67-60,
e-pošta: fdi@siol.net ■

✍ Vesna Jug

Mladi želijo/želimo rasti!

Vedno bolj ko se srečujem z duhovniki, redovnicami, redovniki in nasploh vsemi, ki aktivno "plavajo" v mladinski pastoral, zaznavam, da je večini teh najbolj pomembno, da se mladostniki v župniji ali skupini, kateri pripadajo, počutijo ljubljani, da ob ponujenih aktivnostih osebnostno rastejo, so sami aktivni ...

Mladostnikova aktivnost v današnjem času prihaja v ospredje, s tem pa tudi njegova želja biti animator. Mladi imajo potrebo po kreativnosti, razvijanju talentov, dokazovanju, smehu, sprostitvi, možnosti za uresničevanje, pozornosti ... Težje kot zadovoljiti njihove potrebe, je ugotoviti, kakšne so pravzaprav, saj se le-te močno razlikujejo glede na mladostnikovo starost, spol, osebnost, njegovo osebno zgodovino, itd. Župnija preko poznavanja mladostnika lahko odgovori na njegove potrebe in mu ponuja aktivnosti, s pomočjo katerih lahko celostno raste in se razvija v zrelega kristjana.

Ena izmed glavnih nalog *Slovenske šole za animatorje* je, da je na tej poti rasti v pomoč župniji. **Šola za animatorje pomočnike** pomaga mladim vstopiti v animatorstvo. Program **ABC animiranja** že aktivnim animatorjem pomaga osvojiti osnovne vsebine o animiranju, animatorju, skupini, načrtovanju in župniji, pri tem pa pomaga animatorjem aktivno odkrivati svojo animatorstvo poslanstvo. Ni pa nujno, da se ani-



matorjeva pot zaključi z vodenjem kate-re od župnijskih skupin. Animatorji lahko sčasoma začutijo potrebo po prevzemu večje odgovornosti v župniji (npr. organizacija in vodenje projektov, delo z drugimi animatorji ...). Tem mladim na **Šoli za voditelje** omogočamo, da nadgradijo svoje znanje prav tam, kjer ga potrebujejo. V praksi lahko rastejo tudi v skupnosti voditeljev ter z opazovanjem, pomočjo ali vodenjem ekipe za izvedbo programov *Slovenske šole za animatorje*, duhovnih vaj, mladinskega festivala v Stični in poletnih počitniških dni na otoku Kaprije.

Verjetno si nihče ne želi, da mladostnik na svoji poti rasti ostane sam. Župnija ali skupina, v kateri mladostnik raste, ima možnost, da spremlja njegovo rast in se odziva nanjo. Prav tako je pomembno, da vidi dlje in globlje. Če programe *Slovenske šole za animatorje* lahko zaznate kot podporo vašim prizadevanjem za mlade, vas povabim, da že danes razmislite, kje je vsak posamezni mladostnik v vaši skupini ali župniji na poti rasti in kaj potrebuje. Za letošnje leto se programi *Slovenske šole za animatorje* zaključujejo, **v maju pa bodo znani že termini programov za naslednje šolsko leto**. Več o naših programih lahko najdete na spletni strani www.drustvo-skam.si/ssa/ ali pri Vesni Jug, koordinatorici *Slovenske šole za animatorje*, e-pošta: jugvesna@gmail.com. Želim vam vse dobro na poti vzgoje vaših mladostnikov! ■

✍ Katarina Zmrzlikar

Iskre prostovoljcev za plamen Svetega Duha

Papež Benedikt XVI. nas s poslanico ob letošnjem 23. Svetovnem dnevu mladih v Sydneyu želi opogumljati, "da živimo v skladu z evangelijem in ga hrabro označujemo"¹. Številni mladi to že uresničujemo na različnih področjih župnijskega življenja: kot voditelji birmanskih animatorjev, oratorijski voditelji; animatorji delavnic, počitniških dni, voditelji raznih glasbenih dejavnosti, skavtov, pritrkovalcev... Da pa bi mladi prostovoljci škofij Ljubljana in Novo mesto imeli prostor za osebno podporo, razumevanje za svoje delo, priložnost za poslušanje in izmenjavo ter tako ohrabрили svoje označevanje, začnemo na *Škofijskem odboru za mladino skupnost mladih prostovoljcev*, ki sodelujemo v župnijah, različnih skupinah in skupnostih. To skupnost prostovoljcev smo poimenovali kar ISKRE (mladI župnijSki evangeljsKo žaReči sodElavci). Preko te skupnosti želimo pripraviti dve srečanja letno, kjer bi imeli mladi možnost povezovanja, medsebojnega spoznavanja ter izmenjave izkušenj.

Postavljanje skupne identitete župnijskih prostovoljcev predstavlja možnost, kako omogočiti laičnim mladinskim voditeljem, da se vključujejo v pastoralno delo in se na tem področju še izobražujejo, rastejo ter duhovno in osebno izpopolnjujejo. Prostovoljni sodelavci v pastoralno delo namreč prinašajo pomemben

pečat poslanstva in pričevanja, s tem pa tudi kakovost oz. učinkovitost. S to pobudo želimo mladi, ki smo aktivni na župnijah v **pastoralnem letu mladih**, ki ga bomo v Cerkvi na Slovenskem obhajali prihodnje leto, omogočiti še več povezovanja in medsebojnega bogatenja.

Želimo ustvarjati mrežo sodelavcev in apostolov. Želimo si novih Binkošti, kjer bo lahko vsakdo govoril v svojem jeziku in bo razumljen, sprejet... Mnogo je darov, Duh pa je isti.

V duhu služenja Cerkvi in Kristusu, **vabimo vse** duhov-

nike, redovnike in redovnice, ki delate z mladimi, da jih podprete v njihovih prizadevanjih, v njihovem iskanju in jih povabite k sodelovanju pri projektu ISKER, kjer bomo v sodelovanju s *Škofijskim odborom za mladino* in *Društvom SKAM* povezovali, razvijali in omogočali mladim župnijskim sodelavcem, da se še dopolnjujejo v svojem znanju, da rastejo v svojem poslanstvu in da na ta način pomagamo pri formaciji župnijskih mladinskih voditeljev.

O prvi javni predstavitvi in razgrnitvi načrtov boste kmalu obveščeni. Več informacij: Katarina Zmrzlikar, katarina.zmrzlikar@gmail.com, www.drustvo-skam.si ■



1. Poslanica Benedikta XVI. ob XXIII. svetovnem dnevu mladih, je dostopna na <http://www.drustvo-skam.si/sdm/05/poslanica.htm>.

✍ Brigita Perše

Deseta plenarna seja ŠPS

Seje *Škofijskega pastoralnega sveta* (ŠPS), ki ji predseduje nadškof, se redno sklicujejo dvakrat na leto. Zadnja je bila 16. februarja 2008 v Repnjah. Udeležilo se je 20 od 30-ih članov. Po uvodni molitvi ter pregledu uresničitve sklepov prejšnje seje smo sprejeli predlagani **dnevni red**:

1. Pastoralni poudarki v letu mladih
2. Priprava na *Slovenski pastoralni dan*
3. Vpetost družinske pastorale v celotno pastoralo – leto družine dolgoročno?
4. Škofijski organigram
5. Razno

Ad 1. *Gregor Kunej* je predstavil predlog *Medškofijskega odbora za mladino* (MOM) za pastoralno leto mladih (2008/09), ki je povzet v reviji na straneh 10-12. V letu mladih želijo dati poudarek na delu **z nosilci** mladinskih programov (usposabljanje, izobraževanje in formacija). Zastavilo se je vprašanje, kako navdušiti duhovnike, saj na župniji nič ne more iti mimo njih. *Kunej* je povedal, da v teh župnijah MOM ne bo delal neposredno z mladimi, ampak le z njihovimi nosilci, sicer bodo "pregoreli". *Nadškof Alojz Uran* je povedal, da je treba upoštevati tudi že proces, npr. Jezus je že po določenem času poslal učence po dva in dva. Tega je premalo, da npr. usposobimo dva iz 4. razreda, da predstavita snov v 3. razredu.

Ad 2. *Peter Kvaternik* je poročal o pripravah na SPD v Celju, o katerem je več v reviji na straneh 3-6. Slišati je bilo

pomislek, da pri pregledovanju uresničevanja zgolj sklepov plenarnega zbora prezremo tista besedila, ki so bistvena, a niso med sklepi, kot je npr. člen PZ 349, ki spodbuja k prehodu od kateheze otrok h katehezi odraslih itd.

Ad 3. *Marija Maučec-Suša* je najprej predstavila delo *Škofijskega urada za Družino* v letu družine, nato pa cilje v prihodnosti: proučiti ideje, ki jih bo to leto navrglo; izboljšati daljno pripravo na zakon in življenje v njem; spodbujati nastajanje in delovanje zakonskih skupin; poživiti mrežo dekanijskih animatorjev in dekanijskih odborov za družino z izobraževalnimi vikendi; razširiti delo za družine v posebnih okoliščinah in promocijo življenja z novimi aktivnostmi ...

Ker *p. Viljem Lovše* deluje predvsem v Ljubljani, je najbolje, da župniki oz. dekanii izven Ljubljane dajo faranom, ki obiskujejo njegovo skupino *Srce*, priložnost voditi podobno skupino za razvezane v domači župniji oz. dekaniji.

Ad 4. *Peter Kvaternik* je predstavil škofijski organigram, ki je objavljen na spletni strani: <http://lj.rkc.si/dokumenti/Ps/Organigram-LJ.pdf>.

Ad 5. *Rudolf Koncilija* je opozoril, da je bila letos **svetopisemska nedelja** premalo upoštevana. *Mojca Bertonec* je poročala o seminarju za tajnike ŽPS, o katerem piše v reviji na strani 28.

Prihodnja seja plenuma ŠPS bo 14. junija 2008 v Repnjah. ■

✍ Mojca Bertoncec

Prvi seminar za tajnike ŽPS

V Oazi miru na Ljubelju je od petka, 25., do nedelje, 27. januarja 2008, potekal seminar za tajnike župnijskih pastoralnih svetov (ŽPS), na katerem se je zbralo lepo število (devetnajst) udeležencev. Ob petkovem večernem programu smo se udeleženci seminarja spoznali in si izmenjali izkušnje z delom v župnijskem pastoralnem svetu.

V soboto dopoldne je dr. Rafko Valenčič spregovoril o poslanstvu članov ŽPS v župniji. Župnijski pastoralni svet kot miniaturna vesoljne Cerkve vsebuje vse elemente vesoljne Cerkve. Člani ŽPS imajo zato trojno nalogo oznanjevanja, bogoslužja in služenja. Ker Cerkev vodi Sveti Duh, je vloga članov ŽPS posvetovalnega značaja, pomena katere so se dobro zavedali že prvi kristjani (prim. Apd 15,28).

Predavanju je sledilo delo v skupinah in plenum. Po kosilu smo se odpravili na sprehod v lepo okolico doma Oaze miru. Po vrnitvi je sledil drugi sklop seminarja, v katerem nam je msgr. Anton Kompare spregovoril na temo *Župnijski pastoralni svet in sv. krst*.

Če so Izraelci vse dogodke lastne zgodovine dojemali kot Božjo zgodovino, sodobni zahodni človek nasprotno meni, da Bog morda celo obstaja, vendar nikakor ne posega v dejavnosti njegovega življenja. Ključnega pomena za vse, ki se izrekamo za kristjane, je stopnja našega uresničevanja ideala Jezusovega učenca. Ob tem se zastavlja vprašanje, ali lahko trdi-

mo, da poznamo vsebino zakramenta sv. krsta? Zdi se, da je materialistično-kapitalistični pritisk na sodobnega človeka zelo močan, toda biti krščen pomeni biti poklican, da postanem Božja ljubezen za druge. Zakrament krsta tako usmerja v zakrament evharistije.

V drugem delu usposabljanja je msgr. Anton Kompare podal nekaj zelo koristnih nasvetov za praktično delo v župnijskih pastoralnih svetih. Poudaril je pomen uvajanja tajništva ter komisij za oznanjevanje, bogoslužje in služenje v ŽPS. Prav v posameznih komisijah lahko člani ŽPS uresničujejo posebne darove, ki so jim bili podarjeni. Obenem so poklicani k temu, da v župniji pridobivajo še druge laiške sodelavce, ki lahko s svojimi darovi življenje v župniji zelo obogatijo.

Ob sklepnem delu seminarja za tajnike župnijskih pastoralnih svetov, v nedeljo dopoldne so udeleženci izmenjali svoja mnenja o vprašanjih, ki sta jih spodbudila prispevka obeh predavateljev in vsa svoja prizadevanja izročili Bogu pri sv. maši.

Bogastvo misli, ki smo jih prejeli na seminarju, bo udeležencem v pomoč pri odgovornem delu v župnijskih pastoralnih svetih po župnijah. Izkušnja seminarja je namreč pokazala, da so tovrstna srečanja zelo potrebna in koristna. Zato vsi, ki se seminarja za tajnike župnijskih pastoralnih svetov tokrat niste uspeli udeležiti, lepo vabljeni, da se nam pridružite na našem prihodnjem srečanju. ■

✎ Erika Zabret in Marija Maučec-Sušā

Tretja seja Urada za družino

Dne 14. februarja 2008 je na Nadškofiji Ljubljana potekala tretja plenarna seja *Škofijskega urada za družino* (ŠUD). Seje se je udeležilo 13 članov, 9 pa se jih je opravičilo.

Po uvodni molitvi za družine ter pregledu sklepov prejšnje seje smo zapisnik potrdili in sprejeli predlagani **dnevni red**:

1. Pregled in ovrednotenje dogajanj v pastoralnem letu družine
2. Spremembe članstva v *Odboru za pripravo na zakon* in ukrepi
3. Izvolitev novega zastopnika ŠUD v *Škofijski pastoralni svet*
4. Priprava na *Slovenski pastoralni dan* (SPD), poslanica o družini
5. Predlogi za nadaljnje delo po zaključku pastoralnega leta družine

Ad 1. Člani so se strinjali, da se o pastoralnem letu družine piše v tedniku *Družina* in župnijskih ter drugih verskih glasilih in da se pripravi prispevke za radiu *Ognjišče*. Teden družine je zaradi sovpadanja z božično devetdnevnicco ostal manj opazen. Osrednja slovesna sv. maša za ljubljansko nadškofijo (30. 12. 2007) v ljubljanski stolnici je bila lepo obiskana in v prijetnem vzdušju. Sprejeta je bila pobuda, da se vsako leto na praznik sv. družine organizira podoben dogodek, ki naj zaradi družin z majhnimi otroki ne traja predolgo. *Odbor za zakonska občestva in vzgojo v družini* je pripravil in izdal **priročnik** *Živeti v občestvu* kot pomoč pri ustanavljanju novih zakonskih skupin. Sledi promocijska zgibanka ter predstavitve v revijah *Cerkev v sedanjem svetu*, *Tretji dan*, *Ognjišče* ter *Naša družina*.

Ad 2. Nekateri člani *Odbora za pripravo na zakon* ne morejo biti bolj angažirani, zaradi česar delo trpi. Predlagali smo, da vodenje odbora začasno prevzame *Vinko Veggelj*. Ta bo v odbor povabil še druge voditelje priprav na krščanski zakon, ki potekajo v ljubljanski nadškofiji (franciškane, jezuite, skupnost *Emanuel*, e-priprava).

Ad 3. Zaradi odstopa g. *Kunstlja* iz *Škofijskega pastoralnega sveta* (bil je zastopnik ŠUD) je bila izvoljena nova članica *Stefka Zaviršek*. Želimo ji uspešno delo!

Ad 4. G. *Kvaternik* je navzoče povabil k promociji in udeležbi na *Slovenskem pastoralnem dnevu*. Gre za osrednji verski dogodek v letu 2008. Seznanili smo se tudi s predlogom poslanice, ki bo prebrana na ta dan.

Ad 5. Ga. *Maučec-Sušā* je prisotne povabila k razmišljanju, kako pastoralno delo nadaljevati po zaključku leta družine. Ga. *Zaviršek* je predlagala *Šole za starše po župnijah*, ga. *Poljanec* nas je seznanila s skupino za mlade mamice v okviru *Francišanskega družinskega inštituta*, p. *Platovnjak DJ* je opozoril na pomembnost očetove vloge v družini in na dejstvo, da ni programov, ki bi se ukvarjali posebej z očetovstvom. G. *Šrekl* se je odzval na pogovor o nujnosti vzgoje in izobraževanja voditeljskih parov zakonskih skupin. Dejal je, da ne bo sprememb, dokler ne bodo pari v zakonskih skupinah sami začutili, da svojo izkušnjo posredujejo naprej. S. *Cvelbar SL* je predlagala spremembo besede za odbor, ki ga vodi, in sicer *Odbor za kulturo življenja in družine*.

Naslednja seja ŠUD-a bo 16. oktobra 2008 ob 16. uri. ■

✍ Tadej Stegu

Duhovnikovo izobraževanje

Na vseh področjih človekovega življenja je vse bolj prisotna zavest o potrebnosti **vseživljenjskega učenja**.

Zaradi omenjenega dejstva se je po sklepu pristojnih institucij dosedanja kaplanski in župniški tečaj v nadškofiji preoblikoval v enoten petletni izobraževalni program, ki se imenuje duhovniški **seminar** in se ga lahko udeležujejo vsi duhovniki kot možnost trajnega izobraževanja in usposabljanja. Obveznosti kandidatov v posameznih letnikih so bile objavljene v januarških *Sporočilih slovenskih škofij* 2008 na straneh 15-16.

Prvi pastoralni študijski dan

Dne 28. novembra 2007 je v Oazi miru na Ljubelju potekal prvi izmed pastoralnih študijskih dni v okviru duhovniškega seminarja. Zbralo se je 12 obveznih udeležencev duhovniškega seminarja, ki so izdelali tudi predpisano nalogo, pridružilo pa se jim je tudi 18 drugih duhovnikov najrazličnejših generacij in tako pokazalo željo po permanentnem izobraževanju in usposabljanju, pa tudi medsebojnem srečevanju in izmenjavi izkušenj.

Najprej so prisluhnili **dr. Maksimiljanu Matjažu**. Prepričljivo in strokovno kompetentno je ob pomoči številnih besedil in postopkov odstiral svet *Svetega pisma* in navduševal ne le za njegovo proučevanje, ampak predvsem za njegovo poglobljeno branje in premišljevanje.

Predavatelj je poudaril, da ob delu s *Svetim pismom* vedno ostajamo učenci. Ob uporabi različnih metod se vedno

oziram predvsem k cilju, **kako pritegniti tudi druge ljudi v Jezusovo zgodbo**. Ob tem se je vedno potrebno vračati k bistvenemu sporočilu, jedru *Svetega pisma*: smo Božji ljubljenci, poklicani in sveti (prim. Rim 1,7). Svetost v tem kontekstu ni moralna kategorija, ampak kategorija izvolitve, brezplačnega daru, saj je Bog tisti, ki nas je prvi ljubil in nam podarja svojo ljubezen (prim. Rim 5,1-5; 8,37). Ko **postajamo učenci**, nas Beseda vabi, naj odrinemo na drugo stran (prim. Mt 8,18-22; Mr 4,35). Pri tem gre za to, da dobimo nekaj boljšega, bolj dragocenega, kakor je to, kar zapuščamo (prim. Mt 13,46). Ko oznanjamo Božjo besedo, vedno zajemamo iz dveh knjig: knjige *Svetega pisma* in knjige našega življenja. Okvir, v katerem ta Beseda deluje, pa je občestvo.

V popoldanskem delu v obliki delavnice je predavatelj na temelju referatov navzočih članov podal nekatere praktične usmeritve za delo z biblično skupino v župniji.

Drugi pastoralni študijski dan

Dne 30. januarja 2008 je prav tako na Ljubelju potekal drugi študijski pastoralni dan pod naslovom: ***Spovednik pred problemom umetnega uravnavanja rojstev***. Vodil ga je **p. dr. Tadej Strehovec OFM**, udeležilo pa se ga je rekordnih **80 duhovnikov**, 12 izmed njih v okviru obveznega duhovniškega seminarja.

P. Strehovec je predstavil zgodovino nastanka **kontracepcije** in cerkveni nauk o



Predavanje na drugem pastoralnem študijskem dnevu.

njej, ki pa ni “dogma”, je poudaril. Vsi spovedniki morajo govoriti isti jezik, kar pomeni, da pri spovedi ne smejo oznanjati svojih idej, ampak cerkveni nauk. *Kakšne kategorije greh je uporaba kontracepcije? Kdaj lahko spovednik odreče odvezo? Ali lahko spovednik priporoča oz. svetuje uporabo kontracepcije?*

Katoliška Cerkev je prepričana, da je uporaba umetne kontracepcije nesprejemljiva zaradi naslednjih razlogov: je proti naravnemu zakonu, zmanjšuje spoštovanje med moškim in ženo v zakonu in pospešuje zakonsko nezvestobo, spodbuja nemoralno in permissivnost v družbi, škoduje instituciji zakonske zveze (pogostejše ločitve), omogoča uveljavitev evgeničnih programov (država lahko predpiše obvezno kontracepcijo), negativno vpliva na plodnost in rodnost (demografski problemi), povečuje nezaželeno nosečnost in posledične splave (študije iz ZDA: 10–30 % kondomov v praksi ne varuje pred nosečnostjo), vpliva na število

pogostejših predzakonskih spolnih odnosov (splavi, duševne posledice), zmanjšano spoštovanje žensk v primeru ločitve (občutek zlorabe, duševne motnje, depresije, samomor, nezvestoba), spreminjanje ženskega hormonskega ravnotežja, nevarovanje pred spolno prenosljivimi boleznimi ...

V živahni razpravi, ki je sledila, je bilo izpostavljeno, da se ljudje sploh ne spovedujejo uporabe kontracepcijskih sredstev, ker je tudi ne jemljejo kot greh. Zato bi bilo dobro o tem ljudi osvestiti prek župnijskih glasil, radia ipd. Pri spovedi pa se je bolje držati načela: bolje pre malo kot preveč spraševati.

Sklep

V ljubljanski nadškofiji bodo študijski-pastoralni dnevi namenjeni izključno duhovnikom dvakrat letno, in sicer zadnjo sredo v januarju in zadnjo sredo v novembru. *Toplo vabljeni!* ■

✍ Sabina Martinčič

Pridi tak, kot si

To petkovo popoldne ni bilo običajno popoldne. Z ostalimi **21-imi laiški-mi študenti teologije** sem se odpravila na duhovno dogodivščino v **Logarsko dolino**. S svojimi mislimi, pričakovanji, skratka, taka kot sem, sem odšla na pot. Sijajna pokrajina Logarske doline, zasneženi vrhovi, mogočne skale ... sprejem, ki ne bi mogel biti očarljivejši.



Duhovne vaje za laiške študente.

In že sem tam. Sedim v krogu, pripravljena spoznati ostale prisotne in hkrati sebe v nov luči. Počutim se odlično, sproščeno, notranje umirjena, pravzaprav srečno. In vendarle mi že prva naloga predstavlja nekakšen izziv. Pobarvati obraz, ki predstavlja moje trenutno počutje. Zamislim se, grem vase in se vprašam, kako sem. Resnično se počutim dobro. Pa vendar so poleg mene tudi zaskrbljeni obrazi, nekateri malce otožni, spet drugi začudeni in v pričakovanju. S takimi in drugačnimi občutji smo vstopili v duhovni vikend, ki je bil sistematično razdeljen na štiri

sklope. Razmišljali in molili smo ob naslednjih vprašanjih: kakšen sem v svojih očeh, kakšen v očeh drugih, v očeh stvarstva in kakšen v očeh Boga. Celotno duhovno potovanje in razmišljanje je bilo popestrjeno z delovnimi listi, kratkimi inserti filma *Das Experiment*, sprehodom do slapa Rinka in veliko petja. Seveda pa ni manjkala tudi dobra hrana.

Odkrivanje novih dimenzij svoje osebnosti, povezanosti s sabo, drugimi in Bogom mi je predstavljalo svojevrsten izziv. In vedno znova mi Bog dokaže, da ni oddaljen in jezen, ampak je popolna ljubezen in da me želi obsipavati s svojo ljubeznijo preprosto zato, ker sem jaz njegov otrok in On je moj Oče (1 Jn 3,1). Tisti, ki Te iščemo z vsem svojim srcem in z vso svojo dušo, Te bomo našli, kajti Ti vedno čakaš.

In iskanje je tudi po tem vikendu obrodilo nekaj sadov. Odšla sem še bolj zadovoljna, umirjena, srečna, pripravljena na nov delovni teden. Hvaležna za ta vikend in tudi vsak drug dan, ki mi je podarjen. Za vse obraze, ki so me spremljali na teh duhovnih vajah – ene srečne in ve-sele, spet druge nekoliko zaskrbljene in zmedene. Pa vendar smo bili vsi taki, kot smo – čudovito ustvarjeni.

Še beseda zahvale: p. Ivanu Platonjaku DJ, Mojci Bertonclic in Robertu Petkovšku za idejo in organizacijo duhovnega vikenda; s. Štefki Logar za njene globoke in iskrene misli ter Leonu za dobro glasbeno podlago. ■

✍ Špela Božnar

Poleti gremo na Kaprije!

Geografsko so Kaprije **otok na dalmatinski obali**. Izhodiščna točka je Šibenik. Ni potrebno plavati, človek se lahko udobno pelje s trajektom ali brzi brodom. Časovno so Kaprije od Ljubljane oddaljene približno 6 ur vožnje z avtomobilom. Minute se seštevajo in odštevajo glede na to, kako dober je voznik, koliko prometa je na cesti, kakšno je vreme ... Praktično so Kaprije zelo blizu.

Nadškofija Ljubljana je za potrebe poletnih počitniških programov za mlade in za družine z osnovnošolskimi otroki vzela v najem župnišče na tem otoku. V letu 2007 so se ti programi začeli uresničevati, vendar samo poskusno in predvsem kot delovni tedni. Tudi letos bo tako, ker želimo zares preveriti, ali bo lokacija slovensko mladino prepričala ali ne. Mene je že, ker ponujajo ravno pravo mešanico fizičnega dela, počitka, morja, duhovnosti in druženja. V letu 2007 so bili programi sestavljeni tako, da je bila primarna naloga vseh skupin urediti hišo in okolico za udobno bivanje. S podobnim načinom dela bomo nadaljevali še letos do začetka sezone. Hiša je bila dolga leta skoraj zapuščena, zato je bilo dela veliko in nekaj ga je še ostalo, saj je potrebno župnišče prilagoditi za potrebe večjih skupin. Dokončati je potrebno škarko, preurediti podstrešje v spalnico, narediti zunanjo jedilnico, urediti vrt in okolico hiše, urediti vodnjak, se lotiti notranjega ometa, postoriti nekaj prilagoditev v kuhinji (narediti police, prestaviti omare) in še kakšna malenkost se bo

našla. Župnišče je velika hiša, v kateri je **prostora za 40 ljudi**. In če bodo vsi termini polni, to pomeni, da se delo razdeli, smeh, veselje in druženje ter počitek pa šestokrat pomnoži. Na Kaprijah pa to nikakor ni slabo. Ko bomo prišli nazaj v Slovenijo, nas bo spet kar razganjalo in se bomo z veseljem lotili nalog, ki jih imamo v župnijah, dekanijah, družinah, šoli ...

Ker je tudi letošnje leto še poskusno, je že kar nekaj skupin zaključenih, saj želimo poleg lokacije v tem dodatnem letu pripraviti/usposobiti tudi čim več mladih sodelavcev in prostovoljcev za programe, ki jih bomo skupaj pripravljali v prihodnjih letih. Letošnje poletje se bo na Kaprijah zvrstilo 9 enotedenskih programov, od katerih je 5 terminov odprtega tipa.

Termini:

- 29. 6.–6. 7. 2008 družine z osnovnošolskimi otroki (*Gregor Kunej*)
- 13. 7.–20. 7. 2008 študenti (*p. Tomaž Mikuš DJ*)
- 20. 7.–27. 7. 2008 srednješolci (*p. Tomaž Mikuš DJ*)
- 20. 7.–3. 8. 2008 mladina: srednješolci in študenti (*Gregor Kunej* z ekipo)
- 17. 8.–24. 8. 2008 študenti (*Gregor Kunej* z ekipo)

Prijave in dodatne informacije: ŠOM (Društvo SKAM), Jurčičev trg 2, 1000 Ljubljana, tel.: 01/426-84-77 ali info@drustvo-skam.si. ■

Marija Maučec-Suša

Živeti v občestvu

Priročnik za zakonska občestva

Zakonske skupine (zakonska občestva) so v Cerkvi na Slovenskem poznane že več desetletij.

Nastale so iz potrebe vernih zakoncev, da v skupini enako mislečih in verujočih ohranjajo svoj zakon trden, rastejo v svoji osebni veri in so pričevalci za Kristusa. V današnjem času, ki ga nekateri označujejo kot čas oddaljenega Boga in kliče po novi evangelizaciji, se zdijo zakonska občestva (skupine) nepogrešljiva.

“Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi” (Mt 18, 20). Te Jezusove besede so osnova za združevanje krščanskih zakoncev v občestva. Zavedajo se namreč, da je Kristus tako še na poseben način med njimi. Ko se pogovarjajo, iščejo rešitve, si pomagajo in skupaj molijo, vedo, da niso sami, ampak, da je z njimi tudi Križani in Vstali. Na poti življenja niso osamljeni popotniki, ampak je z njimi tudi Jezus, ki jih uči, vodi, tolaži in jim pomaga.

Iz zakonskih občestev izhaja družina, ki jo koncil poimenuje “domača Cerkev”. Občestvo krščanskih družin je torej občestvo, ki veruje in raste v spoznanju vsebine verovanja, moli, služi ljudem, evangelizira in je vključeno v krajevno Cerkev.

V tem priročniku je zbranih nekaj navodil kot pomoč pri ustanavljanju občestva (na novo) ali pri izboljšavi že obstoječega. **Našli boste odgovore na naslednja vprašanja: čemu zakonska občestva, kako nastane in deluje zakonsko občestvo, zakonska in družinska občestva v Cerkvi, od zakon-**



Naslovnica novega priročnika.

skega k družinskemu občestvu, občestvo vzgaja, delovne metode v skupini, vsebina pogovorov, vprašalniki o delu v skupini, pomoč pri pogovorih v občestvu in na koncu še seznam priporočene literature.

Omenjeni priročnik je konkreten prispevek Škofijskega urada za družino, ki si je v pastoralnem letu družine 2007/08 med prednostne naloge postavil **cilj: v vsako župnijo zakonsko občestvo!**

Upamo, da bodo po njem z veseljem segli tako zakonci sami kot tudi duhovniki. Naj bo vsem uporabnikom koristen pripomoček in izziv predvsem vsem začetnikom. S priročnikom bo šlo lažje!

Priročnik *Živeti v občestvu* stane 2,5 EUR in ga dobite na Škofijem Uradu za družino tel.: 01/432-31-79.

Naši sodelavci

Mojca Bertoncel, dr. teologije, tajnica *Škofijskega urada za laike*, Reteče.

Romana Bider, absolventka *Filozofske fakultete*, Ljubljana.

Špela Božnar, študentka dentalne medicine, voditeljica animatorjev in mladinske skupine na župniji, voditeljica tehnične ekipe pri projektu *Stična mladih*, Škofja Loka-Suha.

Kancijan Čizman, univ. dipl. teolog, dekanjski animator za oznanjevanje in katehezo, župnik Šentjurij-Podkum in Dobovec, ekspoziture Konjščice.

Vesna Jug, študentka socialne pedagogike, koordinatorka programov *Slovenske šole za animatorje*, Ravne na Koroškem.

Milan Kobal, univ. dipl. teolog, tajnik *Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov*, urednik prenosov maš na *Radio Slovenija*, Vrhnika.

Gregor Kunej, univ. dipl. teolog, voditelj *Medškofijskega odbora za mladino*, Ljubljana.

Peter Kvaternik, dr. teologije, docent na *Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani*, tajnik *Škofijskega pastoralnega sveta*, Ljubljana.

Sabina Martincič, študentka 5. letnika *Teološke fakultete*, predstavnica študentov v *Senatu Univerze v Ljubljani*, Podkum.

Marija Maučec-Suša, univ. dipl. teologinja, voditeljica Škofijskega odbora za družino in Betanije, tajnica Škofijskega urada za družino, Ljubljana.

Brigita Perše, univ. dipl. teolog, dipl. ekonomist, tajnica Pastoralne službe, Ljubljana.

Tadej Stegu, dr. teologije, asistent na *Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani*, tajnik *Škofijskega katehetskega urada*, Ljubljana.

Erika Zabret, univ. dipl. psihologinja ter specialistka zakonske in družinske terapije, mlada raziskovalka na *Filozofski fakulteti na Oddelku za psihologijo*, sodelavka v *Centru za družinsko terapijo Kamnik*, Kamnik.

Štefka Zaviršek, zdravnica, članica ŽPS in DPS, voditeljica *Šole za zakon*, Grosuplje.

Stanislav Zidar, univ. dipl. teolog, dekan, voditelj *Odbora za dekanjske pastoralne svete (DPS) pri Škofijskem pastoralnem svetu*, Kranj.

Katarina Zmrzlikar, prof. razrednega pouka, katehistinja, birmanska animatorica, animatorica na počitniških dnevih, Hrastje (Senčur).



Nadškofija
LJUBLJANA

Molitev za družine

Sveti Troedini Bog, ti si ljubezen.
Slavimo te in hvalimo, ker si ustvaril družino,
da se tvoja ljubezen po njej uresničuje in razširja.
Milostno se ozri na družine, da bodo
uresničevale tvoj načrt.
Daj zakoncem gotovost, da bodo s tvojo
pomočjo sprejemali odgovornost.
Staršem in starim staršem vlij moči, da bodo
z zgledom verskega življenja mladi rod
opogumljali za zakonsko in družinsko življenje.
Zaceli rane in ozdravi boleče spomine v razbitih
in neurejenih družinah.
Naj v bolnih, starejših in invalidnih osebah
prepoznamo tvoj obraz.
Opogumi pare, ki še ne zmorejo zgraditi varnega
odnosa in se odločiti za poroko, da to storijo.
Izročamo ti fante in dekleta, ki še iščejo
življenjskega sopotnika, ter zakonce,
ki iz različnih razlogov ne morejo sprejeti življenja.
Izročimo naše družine tudi varstvu Marije,
Jožefa in drugih zavetnikov.

Sprejmi naše prošnje in jih usliši po Kristusu,
našem Gospodu. Amen.

Slika na naslovnici: Priročniki, izdani v letu družine,
v pomoč pri pastoralni družine.